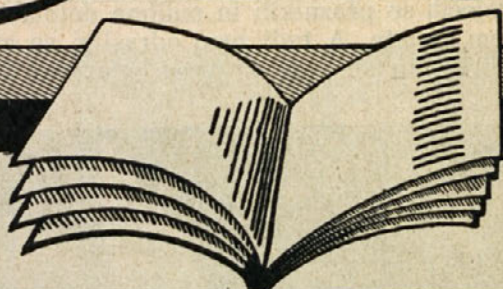

CVETJE

Letnik LIV.
Ljubljana

1937 - I.
Januar

P. KRIZOSTOM:

Postani kralj tudi ti!

(Za praznik sv. Treh kraljev)

Prišli so iz temnih daljav
v bogastvu svile in zlatá.
S seboj so prinesli dišav
in lepoto čistega srca.

Pred Dete so darove položili.
Vsi blaženi so zrlí v božji obraz,
hvalili so večno Dobroto na glas
in se presrečni vrnili...

*

Naš čas je brez svile in zlata,
naš čas Dobrote božje ne pozna
in bisere ljubezni z nogami tepta.

Težka roka je padla v naše dni.
Z obraza nam kri sovraštva polzi
in vsa naša volja je brez moči.

Moderni človek se ima za kralja.
V strasteh nečistega srca se valja;
napuh je njegova kraljevska halja.

Človek! kralj brez krone in žezla si ti,
kralj brez prestola, brez plemenite krvi.
Tvoja noga v strašno pogubo drovi.

Še je čas! Dvanajsta ura bije.
Vstani vsaj zdaj, ko božja ljubezen sije,
ko iz jasic ti Dete govori:

»Kralj ljubezni sem večne.
Rad bi ti vrnil dneve srečne.
O človek, postani zopet kralj tudi ti!«

Skrivnost božične noči

»Božič je pred vratmi.« Te besede vtisnejo dnevom, ki prihajajo, poseben znak in posebnega duha. Otroci si z blaženim veseljem pripovedujejo v šoli o bližajočih se praznikih in majhna deteta sanjajo v mirnih, tihih nočeh o božjem Detetu. A tudi nam odraslim se zopet odpre srce, postanemo kakor otroci in se z njimi vred veselimo, ko se spomnimo

Lorenzo Lotto: Obrezovanje Gospodovo

resnice: »Božič stoji pred vratmi!« Vsako leto prihaja, a vendar je vsako leto nov in poln mladostnih čarov in svetlobe in veselja in sijaja. Koliko verskih misli in lepih spominov se prebudi v tisočernih človeških dušah, ko zapojejo božični zvonovi in zadone božične pesmi, kakor da bi prihajale z drugega sveta. Božični dan je bil dan naše prve poezije, najčistejše veselje našega detinstva; prva šola, ko smo v tišem spoštovanju gledali malega božjega Učenika v jasliah, kjer so ga v zvestem varstvu presvete Matere in rednika Jožefa molili ubogi pastirji in bogati kralji. Stoletja so se iztekla, odkar se je dovršil velik, nedoumljiv dogodek prve božične noči, toda še sveti luč, ki je zažarela na betlehemskih poljanah svetu in

človeštvu; viharji časa je niso mogliugasniti. Božič bo ostal luč, ki razsvetljuje temo, do konca dni, pa naj se zgodovina narodov in ljudi še tako izpreminja. In če zakrivajo tu in tam temne sence njeno jasnost in njen blesk, ni betlehemska luč izgubila svoje svetlobe, ampak ljudje niso luči razumeli in doumeli ter ji niso sledili. Saj vlada na svetu pogostokrat tema in so dan izpremenili v noč, ker se ljudje in narodi tolikokrat odpo-

Gherardo delle Notti: Pastirei molijo

vedo duhu božjega Deteta v siromašnem hlevcu, ker pozabljajo na njegov nauk o ljubezni in miru, o ponižnosti in odpovedi ter pahnejo s prestola učlovečeno Ljubezen, da postavijo na njeno mesto trdo, okostenelo, mrzlo in hladno samoljubje. Samo tako moremo razumeti silne izbruhe v krvi in smrti, globoke prepade sovraštva in neusmiljenja, in zdi se, da ne morejo tudi najtežje preizkušnje dati svetu spoznanja, kaj služi v mir.

NAŠA ZMOTA.

Luč, ki razsvetljuje temo, je naša ponižna vera v velikost božične skrivnosti. Če božična noč ni več vir našega veselja in studenec našega

miru, smo krivi sami. Izgubili smo se v vseh mogočih zunanostih, ne da bi globlje razmišljali jedro skrivnosti polnega praznika. Da je Beseda meso postala, da je Sin Božji postal človek, da bi bil naš brat, da je sprejel nase podobo hlapca, da bi nas odrešil in spravil z božanstvom, v tem obstoji vsa velikost in globokost božične noči — svete noči. Nikdar se ni velikost božjega usmiljenja in božje ljubezni do nas zablodenih človeških otrok bolj razodela kot v noči, ki je rodila Pričakovanega narodov in Upanje vseh stoletij, ko se je dopolnila nad nami v celem obsegu in v vsej obljudi beseda: »Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje (Jn, 3, 16). V božični noči se je sklonilo nebo k zemlji in moč je napolnila nebo, in življenje je prišlo v smrt. Kako nedoumljiva resnica, da je Bog človek postal, eden izmed nas, človek kot mi!

Treba je ponižnosti otroka, da se moremo vživeti s pravim duhom v globokost božične misli; oholi ljudje se v Betlehemu ne bodo nikdar čutili domače. Majhno Dete na siromašni slami jim je v pohujšanje in v kamen spotike. Te vrste svet je skušal brez Boga in brez Kristusa hoditi svojo pot, končal je s popolnim polomom. Cele gore razdejanja in razvalin se kopičijo tam, kjer je prej valovalo sveže, kipeče življenje.

NAŠA ŽELJA.

Če je tudi nam modernim ljudem potrebna sveta božična noč? Čas, ki v njem živimo, je tako zapleten in temen, da danes še ne vemo, kje in kako se bo vse končalo. Mogoče je dandanes bolj kot kdaj prej potrebno, da sveti nad zamotanimi razmerami mila luč božične noči. Saj kličemo tudi mi po rešitelju in odrešeniku človeštva, kot je klical po njem ves stari svet; zakaj tudi sedanjí svet potrebuje božične sreče. Dete v jaslih mora zopet postati »Luč v razsvetljenje narodov«. Narodi so in bodo ostali razdvojeni in vse iskanje miru je odveč, če narodov ne bo združil božji mir, ki se je v sveti noči na betlehemske poljanah sklonil na zemljo in jo objel. Zakaj tudi dandanes bomo obvladali čas in življenje le tedaj, če nam bo Kristus zopet začetek in konec, če se bomo vrnili nazaj k tistim časom, ko so ljudje živeli preprosto in skromno ter se borili za Bogu vdano, čisto in pravično življenje. Zaradi tega se mora tudi naše geslo glasiti: »Kristus in njegov duh mora zopet prepojiti družino in šolo, državo in občino!« To je kvas, ki bo obnovil vse.

Greh je storil narode nesrečne, in ker živimo le še navidezno krščansko in ne v duhu in po volji betlehemskega Deteta, smo vedno bolj globoko padli in zato tiči ves svet v hudem. Postavimo si Betlehem zopet za temelj, ki iz njega vse prihaja: veselje in radost srca, vestnost in zvestoba v izvrševanju dolžnosti, usmiljenje in ljubeča skrb za uboge, skromnost in strogost do samega sebe, požrtvovalnost in odpoved. Pa bo skrivnost božične noči tudi za nas vir odrešenja in blaženosti. Zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mogli v njem zveličati ljudje in narodi, kakor Kristus; Kristus včeraj, danes in vekomaj!

Marjetica — vzorna tretjerednica

(Nadaljevanje iz lanskega letnika.)

VII.

Učenikova zapoved

Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj!

Kakor sem vas jaz ljubil, se tudi vi med seboj ljubite...

(Sv. evang. po Jan. 13, 34.)

Marjetica je bila po naravi usmiljena. Zares, njena lastnost, da se je ljubeznivo vdajala koristim in potrebam drugih, njena pripravljenost, pomagati v vsaki stiski in sili, je morebiti poteza, ki se na njej najbolj razodeva.

Če bi se bila prepustila sebičnosti povprečnih meščanskih krogov, bi njena čednost gotovo ostala nerazvita.

Kakor tako mnogo drugih bi bila Marjetica kmalu doznala, da je nevarno, ravnati se po sočutnem srcu. V svoji skrbi za svoje lastno zadovoljstvo in udobnost bi si bila rekla, da siromakov ni treba tako zelo pomilovati, češ, da ne zaslužijo podpore, da so tako odurni in da skušajo zmerom zlorabiti dobrodelnost, češ, da se človek ne sme prepustiti, da bi se drugi norčevali iz njega, in še druge izmed modrih razlogov bi bila našla, za katere se skriva naša brezsrdnost in lenoba.

Toda ljubezen do Boga je v njej ohranjala in poživljala plamen sočutja.

Ljubezen do Boga in ljubav do ljudi sta namreč le eno.

»Če duša prične ljubiti,« je zapisala Marjetka, »se vzdiguje k Bogu. Če je človek napredoval v ljubezni, se duša obrne k bližnjemu, v katerem odkrije Boga, in posnema Jezusa v njegovi ljubezni do duš.«

Navdušena od želje, da bi se vsa izročila Zveličanju, Mu je služila v njegovih trpečih udih¹ in ta misel ji je storila ubožce neskončno mile in drage. Ni se bala, da bi jo pogled na bedo preveč ganil, saj je bila vnaprej pripravljena na vse žrtve, katere bi ji naložilo sočutje. Pri misli na svojega Zveličarja se je docela prepustila nagibom svoje usmiljenosti.

Bila je v resnici vzvišena v svoji ljubezni do bližnjega. Da bi pomagala ubožcem, je povsem in popolnoma pozabila sama nase; reči moremo, da je ljubila uboge kakor sama sebe, da, še bolj kakor sama sebe. Trpela je z njimi, jokala z njimi vred, in ni imela miru, dokler niso bili potolaženi. Ni mogla »gledati, da bi kdo trpel« — kako pogosto je ponovila to besedo! — in za vsako bolečino je skušala najti pomoč.

Nekega večera je daleč zunaj v Ansu našla v neki koči bolnico. Rekli so ji, da je prepozno iti v lekarno, in vreme je bilo zelo neugodno. Toda bolnica je trpela hude bolečine. Tedaj je Marjetica pohitela v mesto, kupila zdravilo ter ji ga prinesla pozno ponoči. Pripovedovali so mi o mnogih podobnih dogodkih.

Zamislila se je v položaj ubogih. Nekdo ji je nekega dne poročal ves vznevoljen, da Macurjevi jedo meso in sir pri zajtrku. »Oh,« se je smejala

¹ Vsi verniki sv. Cerkve so udie skrivnostnega telesa Kristusovega. Prim. list sv. Pavla ap. Eležanom. — Prip. prev.

Marjetica, »če bi bili mi na njih mestu, bi si tudi prizadevali, priskrbeti si meso in sir...«

Kakor njena ljubezen, tako je bila tudi njena dobrota in darežljivost brez mejá. Ni bilo bede, ki v njej ne bi skušala pomagati, ni bilo bridkosti, katere ne bi skušala polajšati. Marjetka sama je delila več miloščine kakor mnogo Vincencijevih društev skupaj.

Nikakor pa ni delila svojih dobrot brez razsodnosti, temveč s preudarkom in z izkušenim vpogledom v dejanski položaj; toda če je dala, je storila obilno in ne da bi preveč poslušala ugovore modrosti: srce je bilo močnejše kakor razum. Miloščine ni merila po svojih sredstvih, ampak po potrebah ubožcev in delila je tako dolgo, dokler ni bila beda odpravljena.

Zato je že v prvih dneh vsakega meseca porabila svojo plačo za dobra dela. Nato je pa prosjačila pri bogatih ljudeh ter jim polagala na srce, naj kot kristjani živé in dajejo; tako je svojemu prvemu delu usmiljenja še drugo pridružila. Na ta način je prejela znatne vsote. P. N. ji je nekoč priznal, da je brez sredstev za ustanovo, Flamcem namenjeno. Še isti dan mu je Marjetica prinesla tisoč frankov.

Za denarjem so prišle na vrsto njene lepotine, njene obleke in njeno perilo. Vse je razdala; Marjetka sama je pa nosila reči, ki so jih bile njene sestre slekle in odložile.

Tudi to še ni zadostovalo in pričela je jemati na pòsodo. O božičnih praznikih leta 1915. je vprašala »male pevke«, kaj si žele za darilo. Vse so hotele oblačila, čevlje itd. Vse to skupaj je zneslo veliko vsoto. Ne da bi trenila z očesom je Marjetica sklenila, da hoče vse kupiti na upanje. Toda pater je posegel vmes ter ji zagrozil, da jo bodo odpustili iz službe, če ne odneha od svoje namere. Zato je kupila nekaj drugega, a tudi to na obroke.

Nekaj dni pozneje je prejela visok račun za naročene obleke mašnih strežnikov. Ni imela niti vinarja več. Tedaj je rekla Ivani: »Moli, Ivanka, skrbeti moram, da dobim denar.« Prejela je nekaj sto frankov na pòsodo.

Zavoljo njene neomejene darežljivosti so rastli njeni dolgovi od meseca do meseca, upniki so ji bili neprestano za petami. Na vsa vrata je trkala, da bi dobila denarja. Pri enem si je izposodila, da bi drugemu plačala in zmeraj je morala misliti na nove izhode iz zagate. Ko je umrla, je zapustila dolgove v znesku več tisoč frankov.

Kramarske duše, ki se jim zdi njih največje zasluženje to, da imajo v redu blagajniško knjigo, bodo nad tem nemalo ogorčeni in njih ogorčenje se bo še stopnjevalo, če zaslišijo tole: Če je bila Marjetica pri tem posebno v zadregi, tedaj je — jemala!

Njene lastne omare so bile kmalu prazne, zdaj so prišle omare njenih staršev na vrsto in kakor poprej njene reči, tako so romale sedaj očetove in materine stvari v mestni del, kjer so stanovali siromaki. Perilo, čevlji, predmeti za opremo, kuhinjsko orodje, vse je izginilo, kakor v hiši, ki v njej straši.

»Eh,« je rekel včasih pater N. naši materi, »pri Iksovih sem videl to in ono, kar je bilo včeraj še tukaj pri vas.«

»To se mi ne zdi čudno,« je odgovorila mati.

Marsikaterikrat so prišli ubogi otroci in vprašali, če je »gespudična« Marjetka doma.

»Ne, je ni doma. Kaj pa hočete?«

»Prišli smo po zavitek.«

Nato so domači v Marjetičini sobi naleteli na zavoj, napolnjen z oblačili, z živežem in še z drugimi rečmi, kar vse je bila pripravila za otroke.

Usekga dne je zapazil oče, da so bili izginili njegovi najboljši čevlji. Marjetka je priznala, da jih je podarila nekemu siromašnemu premogokopu za ženitnino. »Ti imaš še druge čevlje, preljubi očka,« se mu je dobrikala, »on je pa imel le cikle; ubogi fant je vendar potreboval čevljev za žentev.«

Ko je videla, da »preljubi očka« o tem ni nič kaj prepričan, je obljubila:

»Kupim ti nove čevlje, očka, le takrat ravno nisem imela nič denarja... In v nebesih ti bo ljubi Bog dal za to sto parov čevljev!«

Drugikrat ni našla mati nobenih nogavic več v svoji omari.

»Marjetica,« je dejala, »ti si gotovo razdala moje nogavice.«

»O mamica,« je odgovorila hudodelka, »glej, ti si jih lahko kupiš toliko novih, kolikor hočeš, toda le-ti ubožni ljudje so morali bos hoditi. Človek mora vendar deliti...«

»Da, toda to je že več kakor deliti!«

Marjetica se je oklenila njenega vratu ter jo poljubila:

»Tako zelo so se veselili, mamica! Ti si pač vesela, kajne, da si jih osrečila?!«

Kaj so ji hoteli domači odvrniti na takšne dokaze?!

Sicer je pa prav dobro vedela, da vlada med njo in ostalimi svojci tih sporazum in to jo je storilo toliko bolj pogumno: preiskala je predale in miznice, prodala dragocene reči, ki jih je našla, prisvojila si je dragocen okras, zadnji ostanek poprejšnje premožnosti, ter ga je nesla v zastavljalnico; tam ga je naša mati spet dobila po Marjetkini smrti.

Nočem trditi, da tukaj ni bila prekršena pravičnost, toda Marjetica se tega ni zavedala.

Treba je poznati nagibe, ki vodijo kakega človeka, če hočemo prav presoditi njegovo ravnanje. Pri resnično junaških dušah gre včasih velikodušnost preko dolžnosti in dobrotelost čez pravico, ker se jim prvo zdi bolj važno kakor pa drugo.

Za Marjetico je bil denar sredstvo, da je mogla izkazovati dobre, drugega pomena zanjo ni imel. Podstavljala je pa, da so tudi drugi ljudje takšnega mišljenja in je s tem lahko delal napake, ki so bile prav za prav kreposti.

Zgodbe svetnikov obsegajo veliko takih »grehov« usmiljenja.

Znano je ne povsem neoporečno ravnanje svetega Frančiška Asiškega: ker si ni upal svojega plašča dati nekemu siromaku, češ, ker ni njegova lastnina, mu je nasvetoval: »Odvzemi meni tale plašč in ga ne daj spet nazaj, razen, če ti ga kdo dobro plača.«²

² Pisatelj se na tem mestu sklicuje na knjigo Le Monnier, Zgodovina svetega Frančiška Asiškega, Zvezek II. — V knjigi »Rožice svetega Frančiška« (ital. izvirnik ima naslov: »I Fioretti di san Francesco«) se ta ali podoben dogodek pripoveduje o bratu Juniperu (ital. »Ginepro«; izg.: Džinėpro; pomeni pa: »brinje«, »brinjev grm«). — »Rožice«, IV. del: Tu se prične življenje brata Ginepra. (Gl. »Rožice sv. Frančiška«. Poslovenil in uvod napisal Alojzij Res. V Gorici 1927, str. 146 sl. IV. pogl.): »Kako je brat Ginepro iz ljubezni do Boga dajal ubogim, karkoli je mogel.«

Tolikanj sočutja in usmiljenja je brat Ginepro imel do revežev, da je, ko je videl koga, ki je bil slabo oblečen ali gol, brž slekel haljo ali snel kapuco od kute in jo dal takemule ubožcu. Zato mu je gvardijan zapovedal pod pokorščino, da ne sme nobenemu ubogemu dajati cele halje ali pa dela svoje redovne obleke.

Zgodilo se je pa, da je brat Ginepro malo dni za tem srečal reveža, skoro nagega, ki ga je poprosil miloščine iz ljubezni do Boga. Z globokim sočutjem mu pravi brat Ginepro: »Nimam ničesar, kar bi ti mogel dati, razen halje, a še to, kakor tudi dele obleke, mi je moj prednik prepovedal komurkoli dati. Pa če mi jo ti slečeš, jaz

Še bolj pomisleka vredno je bilo ravnanje blaženega brata Junipera. Ko mu je neki bolan sobrat priznal, da si zelo želi svinjske krače, je šel tja ter je prvemu ščetinarju, ki ga je ulovil na paši, odrezal nogo. Razjarjenemu posestniku je pa dal tako živ nauk, da je le-ta celega prašiča podaril samostanu.³

se ne bom branil.« Ni rekel glušcu: brž mu potegne ubožec haljo čez glavo in gre z njo, pustivši brata Ginepro skoro nagega.

Ko se vrne v samostan, ga vprašajo, kje ima haljo. Pa odgovori: »Neki dober človek mi jo je slekel in šel z njo.«

Ker pa je v njem čednost usmiljenja vedno rastla, mu ni bilo zadosti, da je dal haljo: razdal je ubogim knjige, cerkvena oblačila in plašče, sploh vse, kar mu je v roke prišlo. In zato niso bratje nič puščali zunaj, zakaj brat Ginepro je vse razdal iz ljubezni do Boga in v njegovo slavo.« (Gl. »Rožice sv. Fr.« v prevodu dr. Al. Resa, str. 146 sl.) — To je nekoliko drugače kakor ima pisatelj o sv. Frančišku na podlagi knjige imenovanega franc. učenjaka, katera pa slovenskemu prev. ni na razpolaganje; v tistih pa, ki so pri rokah, dozdaj ni mogel najti omenjenega dogodka iz življenja serafinskega očaka. — Prip. prev.

³ Prim.: »Fioretti«. La vita di Frate Ginepro. — P. Benvenuto Bughetti OFM. Firenze. 1925. — Cap. I., pag. 253. — Alojzij Res, »Rožice sv. Frančiška«, str. 141 sl.: »Kako je brat Ginepro odrezal prašiču nogo, le da jo je dal nekemu bolniku.«

Eden izmed najizbranejših učencev in prvih tovarišev sv. Frančiška je bil brat Ginepro, mož globoke ponižnosti, velike gorečnosti in ljubezni. O njem je nekoč v pogovoru s svojimi svetimi tovariši rekel sv. Frančišek: »Ta bi bil dober manjši brat, ki bi sebe in svet tako premagal kot brat Ginepro.«

Vnet od božje ljubezni obišče nekega dne pri Sv. Mariji Angelski bolnega brata in ga z velikim sočutjem vpraša: »Ali ti morem s čim pomagati?« Bolnik odgovori: »V veliko tolažbo bi mi bilo, ko bi poskrbel, da dobim kračico.« Brž odvrne brat Ginepro: »Le meni prepusti, jo takoj dobim!« Gre in vzame nož — mislim, da je bil kuhinjski — in hiti v duhovni gorečnosti v gozd, kjer se je paslo nekaj prašičev. Vrže se na enega, mu odreže nogo in beži, pustivši prašiča z odrezano nogo. Doma nogo umije in očisti ter skuha in jo kar moči skrbno ter dobro pripravljeno nese z veliko ljubeznijo bolniku. Ta jo pa pojé z veliko slastjo v neomajno tolažbo in veselje brata Ginepra, ki je, da bi bolnika razveselil, z velikim zadovoljstvom pripovedoval, kako je prašiča napadel.

Medtem pa je mož, ki je svinje pasel in videl, kako je brat nogo odrezal, z veliko nejeverljivo povedal svojemu gospodu vse po vrsti, kako se je bilo zgodilo. In ko ta izve, kaj in kako, gre k bratom v samostan ter jih ozmerja s hinavci, tatovi, goljufi, lumpi in ničvredneži: »Zakaj ste odrezali nogo mojemu prašiču?«

Ko takole razgraja, pride sv. Frančišek z vsemi brati in jih z veliko pohlevnostjo opravičuje; in ker ni o tem nič vedel, mu obljubi poravnati vso škodo, le da se potolaži. A vse to ni moglo pomiriti moža in z veliko jezo, psovanjem in žuganjem je kar naprej zatrjeval, da so zlobno odrezali njegovemu prašiču nogo; in odšel je ves razjarjen, ne da bi ga opravičila in obljube potolažile.

Vsi bratje so bili osupnjeni, le sv. Frančišek je poln previdnosti pomislil in si rekel v svojem srcu: »Kaj, ko bi to bil storil brat Ginepro v svoji nepremišljeni gorečnosti?« Na skrivaj pokliče k sebi brata Ginepra in ga vpraša, rekoč: »Si mar ti odrezal prašiču nogo v hosti?« Na kar brat Ginepro odgovori ne kot človek, ki bi si bil kaj krivega v svesti, marveč kot mož, ki se mu zdi, da je storil veliko dobroto, in pravi ves vesel takole: »Moj sladki oče, res je, da sem odrezal prašiču nogo, a poslušaj s prizanesljivostjo vzrok, oče moj, če se ti prav zdi. Šel sem iz ljubezni obiskat bolnega brata...« in pove mu natanko, kaj se je zgodilo in doda: »Resnično ti povem — če se pomisli na tolažbo, ki jo je naš brat prejel in na okrepitev, ki mu ga je krača dala — da sem trdno prepričan, da bi Bog za dobro vzel, tudi če bi bil sto prašičem noge porezal, kakor sem jo enemu.« Nato mu sv. Frančišek pravice željan reže z veliko grenkobo: »O brat Ginepro, zakaj si tolikšno pohujšanje dal? Ne brez vzroka se ta mož pritožuje in je tako jezen na nas!... Ukazujem ti tedaj iz svete pokorščine: teči za njim, dokler ga ne dohitiš, vrzi se pred njim na tla in se obtoži svoje krivde...«

Brat Ginepro se je tem besedam močno začudil in postal ves osupel. Čudil se je, ker bi se ob takem delu usmiljenja ne bilo treba vznemirjati, zakaj menil je, da niso časne reči nič vredne, razen v kolikor jih usmiljeno delimo z bližnjim. In odgovori: »Ne boj se, oče moj, takoj ga popačam in zadovoljim. A zakaj naj se razburjam, ko pa je bil prašič, ki sem mu nogo odrezal, bolj božji kot moj? In sem z njim storil toliko dobrega?«

Tudi sv. Paskal Bajlonski je bil znan kot tat, in niso ga mogle popeljšati niti prošnje niti grožnje. Predstojniki so bili tako neprevidni, da so ga nastavili za vratarja.

On, ki je bil sicer tako vesten, je kradel vse, kar mu je prišlo pod roke, če je šlo za siromake.

Nekega dne je prišel k bratu, ki je imel službo, da je nabiral miloščino, in dejal: »Bodi tako dober in pojdi v mesto prosit kruha za naše brate, zakaj nič ga ni na razpolaganje za kosilo.«

Brat miloščinar pa, kateri je bil dan poprej prinesel bogato zalogo, se je začudil: »Gotovo si že spet vse razdal, daj, pokaži!«

Vzame s seboj Paskala, išče povsod in najde naposled polno košaro, ki jo je bil oni postavil na stran za siromake. Razsrjen vzame košaro in povede svetnika k očetu gvardijanu. »Le poglej,« vzklikne ves iz sebe, »kaj je Paskal spet naredil. Kar mi s težavo naberačimo, razdaja on na debelo. Ali je to prav?! On igra vlogo darežljivega na naše stroške. In kaj bodo rekli dobrotniki k tej zapravljivosti?!...«

Oče gvardijan je mirno in napol smehljaje se dopustil, da se je nad njim zčila ploha besedovanja. Paskal je pa stal pred njim kakor zločinec, ki so ga zasačili pri hudem dejanju in prijeli, in ni izrekel besedice.

Ko tožitelj obmolkne, ga pater gvardijan opominja, naj se pomiri, ter pripomni z lahno ironijo⁴:

»Kaj morem ja z za to, da je brat Paskal svetnik?! S takimi ljudmi človek ne more storiti, kar bi hotel!«⁵

In spravi se v tek in doide moža; ta pa je bil razdražen... in niti mrve potrpežljivosti ni ostalo v njem... Brat Ginepro se za vse te tako neotesane besede ne zmeni, ampak se jim le čudi, ko da ima nad razžaljenji svoje veselje... Ponovi mu torej vso zgodbo, se mu vrže okoli vratu in ga poljubi, zatrjujoč, da je storil to le iz usmiljenja. Obenem ga moleduje in prosi še kar je od prašiča ostalo s tolikšno ljubeznijo, preprostostjo in pohlevnostjo, da je mož vase šel in se s solzami vrgel na tla; spoznal je krivico, ki jo je z dejanjem in besedo storil bratom. Tedaj gre, vzame prašiča, ga zakolje in speče. In z globoko vdanostjo in silnim jokom ga nese iz kesanja nad storjeno krivico k Sv. Mariji Angelski in ga ponudi svetim bratom v jed.

Ko je sv. Frančišek videl v vseh nezgodah preproščino in potrpežljivost brata Ginepra, je rekel tovarišem in drugim, ki so mu stali okoli: »Ko bi le Bog hotel, bratje moji, da bi takega brinja imel velik gozd!«

(Al. Res, »Rožice sv. Fr.« — Življenje brata Ginepra. I. pogl., str. 141—143.)
⁴ Ironija iz grškega *eironeia* = tenkočuten podsmeh, duhovita, lepo izražena poroga ali zbadljivka.

⁵ P. Ign. Beaufays, Sv. Paskal Baylon str. 101. — Prip. pis.

Ne da bi svetniki sicer zanikali zasebno lastnino, čutijo vendar in tudi vidijo v višji luči spoznavanja, da so časne dobrine in imetje vseeno v prvi vrsti in v najpopolnejšem pomenu Stvarnikova lastnina, saj Bog vse stvari še vedno ohranja v bitju, brez njegove ohranjujoče volje bi vse, kar je ustvarjeno, razpadlo v prazen nič; zato so z ozirom na Stvarnika tudi posestniki in imetniki na zemlji prav za prav bolj upravitelji časnega premoženja kakor pa resnični neodvisni lastniki. Ker svetniki natanko izpolnjujejo voljo božjo, tudi Bog večkrat na izreden način izpolni njih voljo ter jim v posameznih primerih prepusti svojo last. — Prip. prev.

(Dalje prihodnjič.)

Prvi štirje

Med ribiči v Kafarnaumu je Jezus dobil svoje prve učence. Bil je malone sleherni dan na obrežju jezera; zdaj so čolni odrinili na globoko — drugič jih je videl na povratku z jadrom, nabrekli od sape, in s čolnov so stopali bosonogi možje, brodeč po vodi prav do kolen, po dva med sabo košaro, natovorjeno s srebrom ujetih rib, vse skupaj, užitne in neporabne, in končno še velike stare mreže, vse premočene.

Včasih so se peljali venkaj, ko sè je nočilo in je sijal mesec ter so se vračali zgodaj zjutraj, ko je že zašel mesec in še ni vzšlo sonce. Jezus jih je često pričakoval na obali in bil prvi, da jih pozdravi. Toda vselej se lov ni obnesel: če so se vračali praznih rok, trudni in nevoljni, jih je pozdravil Jezus z besedami, ki so dobro dele, in razočarani so ga rade volje poslušali, dasi neprespani.

Neko jutro sta se v Kafarnaum vrnila dva čolna, ko je Jezus na bregu govoril ljudem, ki so se bili zbrali okoli njega. Ribiči so izstopili in začeli urejati mreže. Tedaj je Jezus stopil v enega izmed čolnov in prosil, naj odrinejo malo od kraja, da se reši gneče. In stoje pri krmilu je učil one, ki so ostali na bregu. Ko je nehal govoriti, je dejal Simonu:

»Odrini na globoko in vrzite svoje mreže na lov!«

Tedaj je odgovoril Simon, sin Jonov, ki je ladja bila njegova:

»Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli; toda na tvojo besedo bom vrgel mrežo.«

Toliko da sta bila Simon in njegov brat Andrej malo proč od brega, sta vrgla v vodo veliko mrežo. In ko sta jo potegnili zopet ven, je bila tako polna rib, da so komaj držali vozli. Tedaj sta brata poklicala tovariše v drugem čolnu, naj jima pridejo pomagat, in so še enkrat vrgli mreže ter jih zopet potegnili ven do vrha polne. Simon, buren po svoji naravi, se je vrgel gostu k nogam in zaklical:

»Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek in nisem vreden, da je svetnik z menoj v čolnu.«

Toda Jezus je smehljaje rekel: »Hodi za menoj, verjemi v mojo besedo in napravil te bom za ribiča ljudi.«

Stopili so na breg, potegnili čolne h kraju, pustili mreže in oba brata sta šla za njim. Nekaj dni pozneje je Jezus videl druga dva brata, Jakoba in Janeza, sinova Zebedejeva, ki sta bila poprej tovariša Simonu in Andreju, in poklical tudi nju, ko sta se ravno lotila popravljati raztrgane mreže. In tudi onadva sta se poslovala od svojega očeta, ki je bil z mladeničema v čolnu, pustila na pol raztrgane mreže ter šla za njim.

Zdaj Jezus ni bil več sam. Štirji možje, dvakrat po dvojce bratov, ki so si v isti veri še bolj postali bratje, so bili pripravljeni iti z njim, naj bi šel kamorkoli, oznanjati njegove besede in ga slušati kakor očeta in še bolj, kakor če bi jim zares bil oče. Štirje revni ribiči, štirje preprosti ljudje z jezera, ljudje, ki niso umeli brati in so še govorili komaj znali, štirje skromni možje, ki bi jih nihče ne bil ločil od drugih, in Jezus jih je poklical, da z njim ustanove kraljestvo, ki naj posede vso zemljo. Z njim so zamenjali dobre čolne, ki so jih bili že tolikokrat spustili v vodo in tolikokrat privezali v pristanišču ter stare mreže in vrše, ki je šlo vanje že na tisoče rib, pa očeta in druge domače ter hišo; vse so zapustili, da gredo za tem človekom, ki ni obljubil ne denarja in ne zemlje in je govoril samo o ljubezni, uboštvu in popolnosti.

Tudi če bi njih duh trajno ostal preveč plitek in okoren v primeri z učenikovim in bi včasih dvomili ter omahovali in bi ne razumeli njegovih resnic in prisposodob in bi ga nazadnje zapustili, vse bi jim bilo odpuščeno zavoljo iskrene in zanesljive pripravljenosti, s katero so šli za njim od prvega klica.

Kdo izmed nas, kar nas je danes živih, bi bil zmožen posnemati te štiri skromne može iz Kafarnauma? Če bi prišel kak prerok in bi dejal trgovcu: pusti prodajalno mizo in blagajno; in profesorju: stopi s katedra in vrzi knjige proč; in ministru: pusti svoje papirje in laži, mreže za ljudi; in delavcu: odloži orodje, dam ti drugo delo; in kmetu:

Rafael Sanzio: Pojdi proč od mene, ker sem grešen človek...

prenehaj sredi brazde in pusti lemež med rušami, obljubljam ti božjo žetev; in strojniku: ustavi stroj in pojdi z menoj, zakaj duh je več od kovine; in bogatinu: razdaj vse svoje imetje, ker z menoj pridobiš neizmerno bogastvo — če bi tako govoril kak prerok nam, ljudem tega stoletja, koliko bi jih tako preprosto in neprisiljeno šlo za njim kakor oni stari ribiči? Toda Jezus se ni obrnil do trgovcev, ki so kupčevali po trgih in v prodajalnah, niti ne do pravnih veščakov, ki se oprijemljejo najmanjših določil postave in znajo na pamet povedati iz knjig po cele vrstice, tudi ne do kmetov, ki so preveč navezani na polje in živino, še veliko manj do sitih, prenapolnjenih in zadovoljnih, ki se ne brigajo za drugo kraljestvo, ker je njih kraljestvo že zdavnaj prišlo.

Jezus ne izbere po naključju svojih prvih tovarišev med ribiči. Ribič, ki velik del svojih dni preživi na gladki, prazni površini vode, je mož, ki zna čakati. Je potrpežljiv mož, ki se mu ne mudi; ki vrže svojo mrežo in zaupa v Boga. Voda ima svoje muhe, jezero svoje divje ure; dnevi niso nikoli enaki. Ko odrine, ne ve, ali se bo vrnil s polnim čolnom ali tudi brez najmanjše ribice, ki bi jo mogel dati na ogenj sebi za obed. Zaupa se rokam Gospoda, ki pošilja obilje in po-

manjkanje; ob slabih dneh se tolaži z mislijo na dobre dni, ki so bili in ki še pridejo. Ne želi obogateti čez noč, vesel je, če more donos svojega ribjega lova zamenjati za malo kruha in vina. Čist je na duši in telesu; roke umije v vodi in svojemu duha v samoti.

Iz teh ribičev, ki bi bili sicer, ne da bi kdo razen sosedov vedel zanje, umrli v nepozabnem Kafarnaumu, je Jezus napravil svetnike, ki se jih še danes spominjajo in k njim molijo. Vsak resnično velik je stvaritelj velikih; iz zaspanega ljudstva prikličje buditelje, iz pomehkuženega ljudstva vojščake in iz nevednega učitelje. V vseh časih so zaplapolali ognji, če je le bil kdo, ki jih je prižgal. Če nastopi kakšen David, takoj najde svoje izbrane vojščake, Agamemnon svoje junake, Artus svoje viteze, Karel Veliki svoje paladine, Napoleon svoje maršale. In Jezus je med prebivalci Galileje dobil svoje apostole.

P. ROMAN:

Na svetovni razstavi katoliškega tiska v Rimu

Sredi novembra preteklega leta se je kar naenkrat naključilo, da grem v Rim, opravim neke redovne posle, zaeno pa seveda ne zamudim prilike ogledati si svetovno razstavo katoliškega tiska v Vatikanski palači. 12. maja 1936 je bila razstava otvorjena. Udeleženih je bilo pri tej razstavi 47 držav Evrope in Amerike, 53 mest iz Azije, Afrike, Indije in Oceanije. Da imate približno pregled, kako je ta razstava ogromna, moram povedati, da obsega razstavni prostor 69 prostornih dvoran, poleg tega prekrasno urejeno predvežje, kjer se nahaja vodomet, ki neprestano brizga vodo in sicer iz prav posebnega vodometja; sredi vode se namreč nahaja galera ali srednjeveška ladja iz bron, po načrtu slovečega arhitekta Maderna iz leta 1614. Iz vseh glavnih jamborov iz vrvi in seveda bronastih jader curlja voda v stotinah curkov. Na steni pa je napis v glavnih kulturnih jezikih, ki se glasi: »Brati časopis se pravi misliti z vsem človeštvom in s srci vseh ljudi čutiti.« Sredi predvežja se dviga stopnišče in sicer je vsaka stopnica iz drugačnega marmorja. Črni afriški, starinski rdeči marmor, prekrasen oniks, rdeč porfir, snežnobeli kararski itd. Po teh stopnicah se pride v mogočen atrij ali pravo vežo, kjer nas preseneti takoj mogočna slika sv. Frančiška Saleškega, izdelana iz stekla. Sv. Frančišek Saleški je namreč patron katoliškega tiska, obenem pa je prav on povdaril, da je tisk mogočno orožje resnice. Prav te besede ima v latinskem jeziku napisane na ovoju vsaka izkaznica, ki jo dobi sleherni tujec že v svoji domovini, če gre na to razstavo. Na ovoju je namreč napisano pod križem: ARMA VERITATIS — OROŽJE RESNICE. V tem oddelku je nameščena tudi prva tiskarna z gubljevimi črkami, ki jih je iznašel Gutenberg.

Takoj za tem se nahaja posebna srednjeveška izba, ki prikazuje tiskarno in tiskarski obrat okoli leta 1500. Nato se vrste dvorane s splošnim pregledom katoliškega tiska po svetu in nato se vrste posamezne narodnosti kakor je pač velik, ne številčno, temveč po svojem tisku. Med dvoranami se odlikujejo po svojem izbranem okusu zlasti država Luksemburška, zatem Nizozemska in Avstrija. Mi Slovenci imamo zaeno s Hrvati dvorano 29. V katalogu je značilno, da je naša dvorana označena s prvotnim imenom: »SHS«. Dvorana sama je dovolj velika, takoj nad vhodom ima državni grb in nato napis v petih jezikih: »Jugoslavija«. Desno steno zavzema pregled hrvatskega katoliškega časopisja, levo steno slovensko

katoliško časopisje. Ozadje je pokrito z velikim zemljevidom in glavnimi mesti katoliškega tiska. Pri tej priliki bi omenil, da bi se dalo tudi z našimi skromnimi sredstvi, ki so nam bila na razpolago, napraviti razstavo našega tiska veliko bolj učinkovito in našega slovenskega imena dostojno. Ne da bi hotel očitati, se mora to vendarle povdariti, da naposled dober okus in izbrana oblika ne staneta nič več denarja ali pa še manj, kot pa nekaj za silo narejenega. Ta utis sem imel, ko sem primerjal našo raz-

Svetoyna razstava katoliškega tiska:

Marija Zaščitnica misijonov

stavno dvorano z drugimi narodnostmi, ki so bile manjše. Pogrešam tudi med častnim in aktivnim komitejem imena kakega arhitekta, ki jih imamo vendarle dovolj Sicer je v katalogu napisano, da je uredil dvorano slikar Vladimir Kirin. Toda žal, ali ni imel denarja ali pa mu je manjkalo volje. V zgodovinskem pogledu pogrešam tudi imena tednika »Domoljuba«, in če hočemo biti pravični, tudi imena prvega slovenskega nabožnega lista, namreč našega »Cvetja«. V vsej Jugoslaviji izhaja okoli 1000 časopisov, od teh je 130 katoliških. 39% prebivalstva Jugoslavije je katoličanov, z ozirom na tisk imamo katoličani le 13% v rokah. In to ni prav nič razveseljivo dejstvo. Zelo veličastna je tako imenovana »častna dvorana«, kjer

se nahaja v ozadju osem mogočnih stebrov. V sredi je papeški prestol, odkoder je imel Sveti Oče otvoritveni nagovor. Nad stebri blesti napis: »Nezmotljivemu učitelju resnice«. Tu moram priznati, da so Italijani v resnici mojstri, kar se tiče hitre in lepe gradnje. Pri nas stanejo samo seje različnih odborov več in nazadnje cela stvar ostane pri načrtu. Tu bi se imeli naši oblastniki veliko učiti.

Omembe vredne so dvorane Katoliške akcije, kjer so zbrane vse pomembnejše revije, ki se bavijo z vprašanjem katoliške akcije. In sicer je ena dvorana s splošnim pregledom, št. 51, dvorana KATOLIŠKE MLA-DINE, zbrane pod zastavo Katoliške akcije je posebno izbrano urejena in sicer ima takoj pri vhodu kip sv. Jurija, delo slovečega kiparja Donatella. Velika stena v ozadju je posvečena katoliški delavski mladini.

Svetovna razstava katoliškega tiska: Dvorana Jugoslavije

Krasen mlad fant z zavihanimi rokavi dviga kladivo kot kovač novega časa. Ozadje te slike tvorijo naslovni listi vseh mogočih katoliških delavskih listov z vsega sveta. Tudi ženske imajo posebno dvorano, ki jo je uredila ženska arhitektinja, gospodična Mulders. Glavni sedež ženske zveze za katoliško akcijo je v Utrechtu v Holandiji. Vsa mogoča vprašanja jih zanimajo: vera, morala, zdravstvo, družinsko življenje, vzgoja, življenje meščanske družine, zavetišča otrok itd. Krasen kip brezmadežne Gospe krasi to zelo značilno urejeno dvorano.

Za sklep opisa tega oddelka moram pripomniti, da so naše slovanske države tako Poljska, Češkoslovaška, Bolgarija v splošnem kar dobro urejene. Po izbranem okusu se odlikuje zlasti Poljska. S tem prehajam k posebnemu oddelku, ki je določen za posamezne velike in manjše redove in kongregacije, po številu 34. Nas zanima predvsem dvorana, ki je posvečena našemu frančiškanskemu redu. Frančiškanom je dodeljena ena večjih dvoran, ki se takole vrste: prvo imajo benediktini, drugo dominikani, tretjo frančiškani, četrto kapucini, peto jezuiti, šesto

salezijanci. Frančiškanski red ima nekaj nad 350 časopisov v rokah in sicer od nabožnih listov, ki se pečajo s široko ljudsko vzgojo, preko socialnih in misijonskih mesečnikov, noter do najvišje znanosti in mističnega življenja. Dvorana frančiškanov obsega 10 velikih knjig z nad 400 revijami in okoli 200 posameznih števil. Na polici ob srednji steni sem videl tudi ležati lepo vezano »Cvetje« iz leta 1935, ki se mu je videlo, da ga je marsikateri tujec imel v rokah in ga gledal. Na eni strani na steni je bila videti naslovna stran v sinjemodro platno vezana »Lučka z neba« in na drugi strani v slonokoščeno platno vezan letnik »Vera in Življenje«. Videti pa je prav nazorno, koliko en sam red stori za kulturo, za moralo, za vzgojo ljudstva, med katerim deluje. Koliko čiste ljubezni in koliko dela je nagromadenega v teh sto in sto zvezkih, v teh

Svetovna razstava katoliškega tiska: Dvorana frančiškanskega reda

sto in sto tisoč tiskanih straneh. Zelo čedno urejeno dvorano imajo tudi kapucini, jezuiti in salezijanci. Posebej oddelek imajo na tej razstavi misijonske dežele. Ena dvorana je posvečena Oceaniji, ena Afriki, ena Aziji in posamezne ostale dvorane onim misijonskim deželam, kjer je tisk v domačem jeziku že močno razširjen. Tako v Indiji, na Kitajskem in Japonskem. V posebni levi (niši) stoji prekrasen kip Matere božje kraljice misijonov. Zanimive so v teh dvoranah posamezne številke misijonskih listov, ki že izhajajo v domačem jeziku. Tako ima Afrika dvorano čisto v afriškem slogu okrašeno. V sredini dvorane pa se v obliki čolna, kakor ga rabijo zamoreci, razprostira miza in tam sem tudi videl velik časopis, tiskan na prav drobno tkane — slamnice. Kaj takega do tedaj še nisem imel v rokah. Zelo posebna in zanimiva je tudi dvorana Nove Zelandije in Filipinskih otokov. Vse je strogo držano v ondotnem domačem slogu in barvah. Za sklep naj omenim še posebno dvorano, kjer so se dnevno predvajali filmi o katoliškem tisku in delu za katoliško časopisje.

Tu mi prihaja na misel tudi naš odnos do časopisja, in poudariti je treba, da smo prav pri nas še zelo površni in da se premalo zavedamo odgovornosti v tem pogledu. Vsaka katoliška hiša bi morala imeti najmanj en katoliški dnevnik in eden do dva katoliška mesečnika. »Domoljub« in »Slovenski gospodar«, ki sta zelo razširjena po deželi, vršita brez dvoma veliko delo. Toda koliko se izda pri nas za tobak, ki ni potreben — za časopis pa ni. Koliko se izda med ženskim spolom za nepotrebne in včasih skoraj smešne stvarce, ki veliko stanejo, niso pa prav nič prikladne za gospodarsko delo — za časopis pa ni. Omenjam tudi tukaj še prav posebno naše tretjeredniške družine, naše skupščine, v katerih je tu in tam naravnost očitna zanikrnost glede tretjeredniškega glasila »Cvetja«. Po točnih zapiskih, ki jih imamo vse v rokah, bi moralo biti najmanj 18.000 naročnikov »Cvetja«, tiska se ga pa komaj 10.000. Tukaj velja le geslo: neustrašeno na delo! Trkati, prositi, svariti, opominjati. Ena sama številka »Cvetja« prinese v tretjeredniško hišo in krščansko družino novo veselje, novo zanimanje, gorečnost za božjo stvar in odločnost za katoliška načela v javnem in zasebnem življenju. Razgled po svetu prinaša mesec za mesecem sporočila o razgibanem življenju drugod, o gorečnosti posameznikov, o velikih žrtvah, ki jih drugi doprinašajo. Nikar ne govorimo samo o krizi, pojdimo tudi vaše in pretehtajmo svoj ljubi jaz, pa bomo videli, da se dá še veliko storiti. Vsak naj pomni, da je tisk velesila, da je ali blagoslov ali kletev, da je tukaj v vsej ostrini veljavna Jezusova beseda: »Kdor ni za mene, je proti meni, kdor ne zbira, ta raztresa.«

P. JUSTINIAN WIDLÖCHER — B. P.:

Božje oko

V pozabljenem Camaldoli, ob tajinstvenem gozdnem šelestu in živahnem žuborenju potočkov, je molil Romuald nekega dne prastare psalme. Premišljevale je okušal svete verze v slavospevih Davida pastirja, ki poveličujejo nebeškega Očeta gori nad zvezdami in opevajo božjo dobrotljivost. Nenadoma sredi prisrčne zahvale — je začel starček jokati. Zadel je ob psalm: »Spoznanja ti hočem dati in naučiti te hočem poti, ki jo moraš hoditi. In moje oko bo počivalo na tebi. (Psalm 31, 8.)

Vsa veličina psalma ga je zajela. Starček je v duhu gledal božje oko nebeškega Očeta, ki je skrbno čuvalo vsa pota njegovih mladostnih let. Spomnil se je tudi ure, v kateri je zaslišal glas milosti, spoznal svojo zmožnost in se vrnil k Očetu. Njegova duša se je zdaj v iskreni hvaležnosti dvigala k Bogu in zadržala je v velikem veselju, da ni preslišala tistega glasu, ki je vabil k iskanju večnostnih vrednot in izpremenil njegovo življenje. Starčkove trudne oči so se zasolile — o, kaj bi bilo, če ne bi bil takrat spoznal dobre, s katero je nad njim čuvalo oko Očeta, ki je v nebesih.

Bil je plemenitega rodu. Svoja mladeniška leta je preživel v grehu. Poskušal je večkrat, da bi se vrnil domov in začel novo življenje... Toda pohotnost in strast njegovih dvajsetih let sta izključevala vsak preobrat. Šele ko je postal neprostopolna priča krvave žaloigre, v kateri je njegov podivjani oče umoril nekega sorodnika, ko sta se prepirala zaradi koščka travnika, se je streznil. Vzel je očetovo krivdo nase in bil primoran opraviti štiridesetdnevno pokoro v samostanu sv. Apolinarija v Raveni.

V samoti spokornih dni je šele prav razumel, kako je božje očetovsko oko, kakor nočni sij zvezd čuvalo nad njegovim življenjem. Poznal je že

prej ta pogled, to oko neskončne ljubezni božje, ki ga je ves čas iskalo, kakor v evangeliju oče izgubljenega sina. Razvajeni grofovski sin je šel vase, zapustil pot strasti in greha, zaprosil redovno obleko, postal puščavnik, učitelj in oče mnogih, ki so mu sledili v odpovedi in samopozabi, zato da bi služili edinole Bogu.

Nespametno je, da ljudje ravno ob uri greha zapro svoje srce in svojo dušo pred dobrim Bogom. Prav tako je skrajno brezmiselno, da, ko se zapletejo v zla dejanja in greh, se začno izogibati Kristusa in hodijo po poti, na kateri ne morejo nikoli več srečati Boga. Čestokrat bi storili samo še en korak, pa bi lahko pokleknili pred božjega Zveličarja, se ponižno obtožili in potem duhovno sproščeni bi se neizmerno srečni dvigali proti lepši bodočnosti. Namesto tega pa zajame dušo neutemeljena sramežljivost povezana s trmoglavostjo in slabostjo, ki hoče z najbolj nespametnimi in neumestnimi izgovori božjo, usmiljeno in vse odpuščajočo Ljubezen iz svojega srca izbrisati in zatajiti. Zakaj neki imamo našo sveto vero in v njej vse bogastvo svetih zakramentov in neštevilnih milosti? Morda samo za strah odpadnikom ali samo za čutno pobožnost nekaterih izvoljenih? Čemu je naš božji Odrešenik iz svojih skrčenih in raztrganih žil pretil zadnjo kapljo svoje presvete Krvi? Ali ne zaradi naše grešnosti in hudobije?

Zakaj torej naj bi zatajili našega, nas tako ljubečega Gospoda in njegov sveti zakrament, vir usmiljenja in dobrote božje? Zakaj se ga otrešati z neko trmo, ko dobro čutimo, da se pogrezamo in obupujemo? Ali se ne bi raje v tej najbridkejši dušni onemoglosti in najobupnejšem strahu zaradi svoje velike revščine, vrgli z vsem zaupanjem na božje, za nas prebodelo Srce Jezusovo in priznali: »Grešil sem!«

Veliko verskih dvomov, zagrenjenosti zoper zakrament in Cerkev, veliko upora in mržnje zoper duhovnika pride na račun nepoštenih, neodkritih in zavrnjenih spovedi.

Svetemu arškemu župniku, temu jetniku grešnikov, je marsikdo priznal resničnost tega dejstva. Prišli so k njemu z razdvojeno dušo. z najbolj zamotanimi vprašanji, z brezkončnimi ali bi, ali ne. Toda prvo srečanje s tem svetim duhovnikom, katerega oko je prodrlo v globino duše in ki je bil Kristusu tako podoben, jih je pretreslo. Zagledali so pred seboj dobrega pastirja. Pred njegovo sveto osebo so izginili vsi dvomi. Spoznali so svoj goljufivi ponos in nesveto sramežljivost. Pokleknili so pred duhovnika in se obtožili brezobzirno, odkritosrčno — tako, kot bi storili pred Jezusom samim —. Priznali so vso lakomnost svojih src, vso pohotnost svojih čutil in vse izdajstvo svojih želja.

Potem so vstali srečni, blagoslovljeni z mirom teh duhovniških ust in obdarjeni z odpuščanjem njegove roke. In nesli so v vse dežele — prišli so iz vseh delov sveta — veselo oznanilo, svojo vero v otroško spoved. Vsa polnost sreče tega njihovega doživetja stoji kakor močna obramba in velika zmaga proti tisočerm verskim težkočam, pomislekom, zatajitvam in odpadom.

Devet sto let je minilo, odkar je sveti Romuald ob premišljevanju znanega psalmoyega verza jokal v iskreni hvaležnosti in prisrčnem veselju, da je našel lek za zapravljeno mladost, da je spoznal in priznal svoje grešno življenje, se mu odpovedal ter našel tisto ljubezen, ki ga je prisilila, da je vzkliknil: »Dobri Jezus, ti moja sladkost, ti sam si moje neizčrpno hrepenenje!« Vrnitev mladega grešnika in solze sivolasega puščavnika bodo v nas rodile trden sklep, da se hočemo vedno v svojih lepih, svetih, pobožnih, a še prav posebno v svojih grešnih dneh zatekati k Bogu in k njegovi milosti.

Iz Manchestra v Asisi

(Ivan Viljem Walshe, svetniški konvertit-tretjerednik.)

I. poglavje

Starši mojega očeta

Moj oče, Ivan Viljem Walshe, se je rodil v Hale poleg Manchestra. Njegov oče, Ivan Walshe je bil bogat trgovec s tkaninami, mati Marija pa rojena Bodley.

O svojem starem očetu vem prav malo zanimivega in skoro nič prijetnega. Predstavljam si ga kot trdega in odločnega človeka, ki se pri najmanjši priliki razjezi, ki je samozavesten, koristoljuben in ki se daje popolnoma svojim trgovskim opravkom. Kot trgovec pa je bil pošten in v trgovskih krogih čislán mož, toda odkrito povedano, prav nič več.

Zdi se, da je slovel radi svojega vljudnega, odličnega nastopa, kajti na borzi v Manchestru so mu bili dali priimek »Vojvoda«. Vselej je bil izredno skrbno napravljen in zlasti natančen, kar se tiče obutve, ker je imel silno majhne noge. Hranim njegovo sliko po vzorcu Riharda Dingh-
tona iz Chettenhama: rast je visoka, poteze krepke in trde, roke fine, ustnice tanke, suknja črna, dolge hlače so bele, čevlji lakasti, rokavice iz belega usnja in prav smešen cilindar ima zadaj svilene trake. Rad je imel masivno pohištvo iz mahagonca in težke okraske iz slonovine. Njegova prav suha knjižnica je bila samo za videz, knjige, po večini ilustrirane, so bile v usnje vezane in skrbno shranjene za steklenimi vrati. Samo v enem oziru je bil stari oče darežljiv in razsipen: Rad je dajal večerje. Te pojedine, katerih gostje so bili nič kaj izbrani, so bile na glasu, da prekašajo vse druge v trgovskem svetu Manchestra okoli leta 1830. Nikakor ni mogel doumeti, kako naj se večerja brez veliko želv: želvina juha, želvina pečenka, za pojedek pa je moralo biti cele piramide indijskih citron in velikanske množine hladetine indijskih hrušk. Ker je imel trgovske zveze z Zapadno Indijo in republikami Srednje Amerike, je to uporabljal, da je uvažal želve, indijske citrone in hladetino indijskih hrušk ter tamarinde za svojo ženo.

Moja stara mati, Marija, na katero se prav dobro spominjam, je bila majhna žena, nežna in bojazljiva, neodločna v vsakem oziru, razen, kar se tiče vodstva gospodinjstva. Bila je rahločutna in to vedoma in hoté Sicer pa je bila skromna in ni imela drugih napak kot to, da se je dostikrat onesvestila. Vse čednosti mladenk iz 1830 so bile najti tudi na njej: govorila je francoski in znala Corneille-ja mestoma na pamet. Znala je italijanski, in kadar je čitala »Moje jetništvo«, se je vselej jokala. V vezenju se je odlikovala, imela slaboten in mehke glas in pojoč se je spremljala s harfo. V spominske knjige svojih prijateljic je pisala priložnostne čustvene verze.

Imam tudi njeno sliko, ki je oljnata. Na svoj način je prav gotovo očarljiva. Oblečena je v fini mezlán z belimi čipkami in pasom iz sinjega usnja; prosojni rokavi dajo uganiti lepo oblikovane nadlakti, velik safir, z biseri obložen, drži obleko na nežnem vratu. Po takratni navadi ji obilica kodrov pada po obrazu, kjer je razbrati klasično koprnjenje. Oči so ji modre, kot popek vrtnice, na bradi nosi ljubko jamico, v finih belih rokah pa drži grlico, ki jo gleda z nič manj mehкими očmi kot so njene. Človek bi mislil, da je to bitje iz mezlana, iz tančice, da je le bitje sanj, košček

belega oblačka, nežnega in zračnega, ki se odraža na mirnem poletnem nebu. Ta nežna mladenka je pa bila zelo vešča gospodinja, ki zna peči kruh, pripravljati marmelade in tudi družinska zdravila, ki nosi svoj povez ključev, ki kot gospodinja kraljuje v shrambi, kjer se pripravljajo jedila prav tako kot v oni, kjer se šiva perilo.

Ali je bila s starim očetom srečna? Ne vem. Pisala je dnevnik, v katerem je mnogo sentimentalnosti in prav ohlapne vere. Nikjer pa se ne pritožuje o svojem možu, kot sploh o nikomer in o ničemer. Vprašam se le, če je sploh kdaj pomislila, ima li žena, ko je enkrat poročena, še pravico, da se pritožuje.

Rod moje stare matere sega jasno do bitke pri Beaugé. Grb njene družine je: zeleno vezenje, sestavljeno iz srebra in rdeče barve, trije debeloglavi jeleni. Ni mi znano, kje in kako jo je moj stari oče spoznal, tudi o predhodnih dogovorih, o poroki in o medenih dnevih ne vem ničesar. Starega očeta je prav gotovo dičil odličen nastop, da se je plemič Bodley Hall v tisti dobi odločil in dal svojo hčerko trgovcu brez plemstva, saj napis na grbu Bodleycev ni bil zatemnel in Ivan Walsh ni bil milijonar. Tu gre morda za kako skrivnost, gotovo pa je vplivalo tudi to, da je komaj 22 letna Marija strastno ljubila 40 let starega trgovca.

Za nas, otroke XX. stoletja so rahločutne mladenke iz 1830 zanimiv predmet raziskovanj. Zdi se, da so imele čisto poseben dar, da so se onesvestile ravno v psihološkem trenutku in vselej, kadar so to same hotele. V čustvenem pogledu je opazati mnogo razkošja in malo praktičnosti in v tem, da so se onesvestile, so našle velik užitek, ki pa nikdar ni presegal družinskih razmer. Ljubile so domačnost, če smem tako reči, in to jih je očuvalo pred marsikatero nevarnostjo.

Moja sentimentalna stara mama je bila brez dvoma najbolj praktična gospodinja, najbolj ponosna tudi, vedno s tisoč skrbmi zaposlena, vendar je nikdar nobena teh malenkosti ni spravila iz njenega miru. Imam njeno čudovito knjigo kuhinjskih receptov, z lepo dekliško pisavo pisanih, v kateri sem našel številne izvlečke iz del gospe Herman in Reginalda Heberja. Pisati jo je začela 1820, ko je pravkar končala svojo vzgojo za zakon.

Pozneje kdaj, ko bom končal z izdajo očetovih del, bom te recepte radevolje dal v javnost, recepte, ki bi prav gotovo koristili kakemu kronistu domače zgodovine. Kake čudne naslove čitam v kazalu! N. pr.: kako dobim sirotko z galunom, kako prepojimo sapo z ambrozijo, kako varimo angleško pivo ali pivo v čajniku, ranajsko vino, recept Viljema Quintona za mrzlo govedino, holandska bela jed, kako napraviti pivo brez slada, kako umetno kožo osebam, ki so primorane ostati v postelji ali ki trpe na koprivki.

Evo eden ali dva teh receptov za vzorec: so-li dovolj dragoceni? Trpite na naduhi? Vzemite 1 kg korenja, razrežite ga v prav tenke ploščke in ga kuhajte v približno 2 litrih vode, dokler tekočina ne izhlapi do polovice. Nato ga pretlačite skozi sito in pijte pri jedi in med jedjo toliko, da spijete dnevno okrog 1 litra.

Ali: Imate vrastel nohet? V tem primeru evo neovrgljivo, dasi malo herojično zdravilo: Vzemite v enaki meri galun in poapnelo smolo, dobro pomešajte in zdrobite v fin prah. Kadar vas bo zelo bolelo, dajte malo tega prahu na kraj bolečine z nožičem ali kakim drugim predmetom, s katerim sežete do bolečine in nikoli več ne boste trpeli. Upajmo!

Bolečine v želodcu izginejo po eni žlici vode, pomešane z eno žlico kolinske vode.

Evo zdaj sladkosnedna jed, katere bržčas še ne poznate: riba s tamarindom. Osnaženo in v majhne koščke razrezano ribo pomešaj dobro s konserviranimi tamarindi. Nato daj to zmes v škatlico, kjer bo v prav kratkem času kislina tamarinda popolnoma prodrla v ribo, razkrojila njene kosti in ji dala lepo barvo in okusen vonj. V Indiji še te koščke ribe sevrejo in rižem in to dá dobro kosilo.

Evo nekaj, na kar pa ne držim mnogo, toda moja sentimentalna stara mati daje sledeče zdravilo proti kurjim očesom: kavno žlico katrana, drugo v sipo zdrobljenega sladkorja, tretjo kositra. Vse to segrej in razgrni na košček usnja v velikosti kurjega očesa in v dveh dneh bo to izginilo.

In, da vam pokažem, da v koprnenu rahločutne mlade osebe ni bilo pretirane nežnosti, vam v vašo korist navajam uspešno zdravilo zoper revmatizem, katerega ona označuje: Predpis ciganke. »Napolnite steklenico z največjimi črvi, ki jih morete dobiti, zamašite jo hermetično in postavite steklenico v toplo gnojišče ter čakajte, da se črvi spremenijo v oljnat tekočino, in s to drgnite boleč ud!«

Kako je tisti čas, ki na vse to spominja, že daleč in vendar, kako je bil ta svet praktičen! Ti stari recepti bolje kot dolge strani popisovanj kažejo izredno okolico in okoliščine, v katerih se je rodil naš junak: učenjak in svetnik.

Končno pa je to ozračje zapustil, toda šele potem, ko je njegova duša šla preko velikega trpljenja in silnih brdkosti.

II. poglavje

Očetova otroška leta

Moj oče se je rodil v Hale, ki je bilo takrat ljubko mesto, le sedem milj od Manchestra oddaljeno. Danes ga je morda zajel duh časa in ga razširil z modernimi stavbami, stanovanji trgovcev in trgovskega osebja iz Manchestra, kar pa mi ni znano. Hiša, v kateri je stanoval stari oče, je bila iz oglate opeke in oboje nadstropij je imelo številna in ozka okna. Hiša je bila zidana v prvih letih kraljice Ane. Obrnjena je bila na ulico, na obeh straneh masivnih hrastovih vrat je bila ograja iz kovanega železa. Nad temi vrati je bil v kamen vsekani napis, ki je nosil letnico 1702. Za hišo je bil kvadratasti angleški vrt starega kova, s kupom bradastih nageljev in špalirji, kjer so zoreli naši pojedki, malo dalje je bil sadovnjak, ki je zadoščal za marmelade stare matere.

Ivan W a l s h e ni imel ničesar od podeželskega plemiča: ne jate ne lova, niti najmanjšega poželenja, da bi svoje posestvo zaokrožil. Hišo v Hale je kupil v času, ko je dvoril Mariji B o d l e y in samo za to, da njej napravi veselje. On sam pa bi bil stokrat rajši stanoval nad svojimi pisarniškimi prostori na Preston Square. Tja se je v prav preprostem vozu vsak dan vozil. Mariji na ljubo pa je imel tudi krasno rumeno štirisedežno kočijo, katero mu je vsa sošesčina zavidala in jo občudovala. V njej sta videti vsekakor oba prav mogočna, on v svoji malo neokretni obleki s cilindrom in pritisnjenim frakom, ona v oblakih čipk in trakov.

V tem ozračju je pet let po poroki staršev zagledal luč sveta moj oče; bil je njihov edini otrok. O njegovih prvih letih ne bom dosti govoril: bilá so to leta silnega trpljenja. Čisto naravno je, da so ga od prvega dne rojstva namenili za trgovski poklic, za katerega pa mu je manjkala vsaka sposobnost. Dozdevno je stari oče to instinktivno opazil, vsekakor pa se zdi, da je do tega otroka čutil neko mržnjo, ga neprestano karal in neusmiljeno pretepal. Stara mati pa, ki ga je ljubila in srčkala, ne da bi

ga razumela, je trepetajé posegavala vmes in vse to je dajalo scen in solz in dramatičnih onesveščenj, da so se morala uporabljati poživljajoča sredstva. Iz njihovega zakonskega življenja je izginila ljubezen; Ivan Walshe je to pripisoval otroku in ga zaradi tega še vse bolj mrzil.

Kot že v najnežnejši otroški dobi, ga je celo življenje odlikoval globok razum, bujna domišljija in izredna občutljivost.

V tisti dobi je bil jako živahen, globoko je občutil vsako nepravico, kar prav težko razumem jaz, ki vem, kako dosleden je bil v samozatajevanju, in ki sem ga poznal le skrajno nežnega. Do izpolnjenega 6. leta niso za njegovo vzgojo prav ničesar storili; tedaj pa so ga zaupali oskrbi gospodične Helene Barlow, o kateri je vsikdar spoštljivo in vdano govoril, in ki ga je nadvse hitro naučila čitati in pisati.

Zdi se, da dotlej ni bil dobil nikake verske vzgoje. V svojih »Spominih«
pripoveduje, da je pač molil neko kratko molitvico, da pa ne ve, kdo ga jo je naučil. Očenaša ni imel navade moliti. Ne spominja se, da bi ga bil v verskih stvareh kdaj poučeval kak duhovnik, ali da bi bili o veri kdaj govorili njegovi starši. Seve, hodili so v cerkev, in cerkev je bila malemu dečku v veliko veselje. Dasi tudi je bila služba božja dolgočasna, pridiga uspavajoča, je vendar vse to njegovi domišljiji govorilo in lepa zvoneča angleščina Svetega Pisma in Molitvenika (Prayer Book) je nanj napravila neizbrisen vtis. Gospodična Helena Barlow ga je kaj hitro pripravila, da je Sveto pismo znal čitati; tedaj pa je prerokbe in drugo vsebino poželjivo in z užitkom naravnost požiral.

Kako se je zanj vse spremenilo, odkar je znal čitati! V sadovnjaku je bila stara jablana, katere veje, ločivši se od debla, so bile tako zrastle, da so nudile kar najudobnejši sedež. Tja se je navadno umaknil, za naslanjač, ki so ga tvorili listi in belo cvetje; tam je vzdihoval nad zgodovino Jožefovo, nad mukami Zveličarjevimi, tja se je zatekel potem, ko je bil zabrisal silno sceno z mojim starim očetom (ta paglavček je znal prav živahno odgovarjati) in potem, ko ga je ta neusmiljeno pretepel. V tem cvetočem skrivališču je jokal nad lastnim trpljenjem in nad nepravico, katere žrtev je bil.

Ko mu je bilo osem let, se splazi nekoč v sobo, katero so razkošno krasili z imenom: »Knjižnica«
in tam lista knjige, v lepo usnje vezane. Prvo njegovo odkritje je »Pilgrim's Progress«. To delo, polno domišljije ga tako očara, da se v njo poglablja eden do dva meseca. V knjižnici najde tudi Gulliver-ja, Robinzona, Spomini viteza Dona Quichottea in župnika Wakefieldskega; najde tudi Fieddinge in Scotte, poleg tega še mnogo pesnikov. Čita vse to in še koliko drugega, preden je star deset let! Knjiga pa, ki tedaj za obljudenje njegove domišljije največ prispeva, mu odpre pot v znanost, to je angleški prevod antičnih in modernih pesnikov: Ilijada in Odiseja, Vergilija in Juvenala v Dreydovem prevodu, Horacija, Tibula, Ovidija, Hesioda, Ariosta Tassa itd. Najljubši pa mu je Camoena. Danteja ne pozna, dokler ga ne zna čitati v izvirniku, tedaj pa ga čita vse bolj kot nabožno kot literarno knjigo. Njegove poznejše studije in obsežno znanje ga je klasikom odtujevalo. Torej mu je bilo v veliko korist, da se je že v zelo nežni dobi seznanil s te vrste književnostjo.

Te knjige je treba čitati zgodaj, med 15. in 19. letom, posebno z 17. in 18. letom. Ko pa ta lepa leta minejo, ima človek res malo časa za to čtivo, ker z leti postaja moder in nima več okusa, za to malce trdo delo ali pa mu vzamejo ves čas opravki, zabave, vera. Prav gotovo pa nam manjka časa in volje, da bi proučevali spomenike antične književnosti. »Čitajte, čitajte,«
je ponavljal moj oče, »da se vas ne bo polastila mrzlica študiranja!«

Že v teh tako mladih letih se na mojem očetu opaža neko metodično delo, zaradi česar postane pozneje tako dovršen arhivar. Še imam njegove sezname slovitih mož, ki so urejeni po stoletjih z dnem rojstva in smrti, katere je napisala roka začetnika na liste šolskega zvezka.

Ko pa je osmo leto izpolnil, se je pod ceno grenkih solz moral ločiti od Miss Helene Barlow, edine prijateljice. In zaupali so ga vzgojitelju, čigar imena žal nisem mogel najti. Dasi so bile mojemu staremu očetu vse na svetu številke, se je vendarle odločil in sinu dovolil, da se uči tudi latinskega jezika, ki je temu postal kmalu strast. Že zelo zgodaj je v latinščini zaslutil neko intelektualno silo, njegova domišljija je tako rekoč naravnost spoznala, koliko globokih korenin je bila latinščina pognala v zgodovini in problemih tega sveta.

Polagoma se je v tej mladi duši jel vzbujati intenziven verski čut, ki naj bi pozneje vodil vse njegovo življenje. Naučil se je bil z Bogom občevati tudi izven molitve. Izredno potezo njegove otroške dobe najdem pod letom 1864. Ko je bil približno osem let star, se mu je nekoč zdelo, da vidi Brezmadežno, ki visoko iznad oblakov sklanja svoj pogled na mamega modrijana, ki udobno sedi med vejami svoje jablane. V trenutku pa, ko je k njej dvignil svoje oči, je ona počasi izginila s svojim sladkim materinskim nasmehom. Sam od sebe jo je odtlej jel klicati na pomoč in k njej moliti. Sicer pa o Brezmadežni ni vedel drugega, kot kar je bil čital v Svetem Pismu. Popolnoma neznano mu je bilo, da jo milijoni kristjanov kličejo na pomoč in k njej molijo vsak dan. Vendar je to lepo navado moral opustiti in to dejstvo mu je popolnoma izginilo iz spomina do dne, ko se je čitajoč Newmanovo Apologetiko za njene izdaje 1864, v njem zopet zbudila misel na ta dogodek, to pa zaradi podobnega dejstva, ki ga je bil doživel ta sloviti kardinal (Apologia pro vita sua, stran 3, izdaja 1873, kjer Newman pripoveduje, da je nekega dne v svojih zvezkih odkril čisto katoliški znak, katerega je narisal z 10 leti: rožni venec. Ne more pa razložiti, kaj ga je do tega privedlo.)

Ko je bil 9 in pol leta star, je v knjižnici odkril Lawovo knjigo »Klic k pobožnemu in svetemu življenju«. To znamenito delo je v tej mladi duši povzročilo popolno revolucijo. Prvič se je zavedel, da je kristjan, torej poklican k višjemu življenju, k življenju čutov. Njegovo razmerje do strašnega očeta si je popolnoma izpremenilo. Potrpežljivo je sprejemal vse kazni in grizivši si ustnice je skušal zadržati solze in grenke odgovore, trudil se je celo, ljubiti njega, ki ga je bil kaznoval in mu biti za to še hvaležen. Stari oče, mislim, je postajal še bolj razjarjen zaradi nenavadnega vedenja sinovega.

Goreči mali mistik je z navdušenjem sprejel navodilo, katerega je bil podal Law ter molil ob tretji in šesti uri, vsak večer si izpraševal vest in Bogu spovedoval grehe vsakega dne. Svojega učenika je celo prekosil in se vdajal majhnim pokoram, katere si je sam izbral: pri mizi si je pritrgal najnujnejše, se odrekel vsakemu poboljšku. V svojih »Spominih« pripoveduje celo — ko je to napisal, se je pač moral nasmehniti — kako si je v čevlje nasul graha in se tako sprehajal po sadovnjaku, medtem pa v zamaknjenju pošiljal molitve v nebo. Slep, toda vznešeno tipanje čiste duše, ki je nasičena z zatajevanji, ki išče Boga v ljubezni in se mu skuša približati. Vedite pa, da je bil v svojih slepih in tako odkritosrčnih naporih čisto sam sebi prepuščen. Duhovnik (bilo je 1846) bi bil skušal, da ga prepriča, da je vse to le neumnost, oče bi bil te misli izganjal rajši s palico, mati bi ga bila v vsej opojnosti stisnila na svoje srce in ga v rosi solz rotala, naj se odreče, naj bo pametnejši, naj ne žalosti očeta, celo izvrstna Miss Helena Barlow bi bila vzkliknila: »Ubogi otrok! Kdo mu je

tepel v glavo tako neumnost?« In v poljubu bi ga bila prosila, da veruje v zadostne zasluge Zveličarjeve. Toda ne, »ubogi otrok« ni bil sam. S seboj je imel Boga in Bog ga je z obilnimi milostmi bogato obsipaval, kot priča njegov »Dnevnik«.

Rad gledam njegov portret, ki je približno iz tiste dobe njegovega življenja: majhen deček jasnih potez, v svojem modrem suknjiču z bakrenimi gumbki, prav dobro zadet. Hlače ima bele, ki pa ne segajo čisto do kolen, čevlje črne, katerih jermeni se križajo na belih nogavicah, in velik nazaj upognjen ovratnik z borduro iz batista. Zelo gosti kostanjevi lasje so ob straneh rahlo kodrasti. En koder pada na čelo in daje dečku izraz malega modrijana. Polti je zelo blede, brada mu je lepo oblikovana, čelo visoko in čisto, pod dolgimi trepalnicami so mehke oči lešnikove barve, in polne so začudenja in polne so vprašanj; žalostne so te oči in vendar še ne razumejo kaj je to žalost. Že v tej nežni dobi polne nade iščejo odgovorov na vsa vprašanja, katera mu v sreču vzbuja njegova živahna domišljija. Kadarkoli občudujem to drago sliko, tedaj neham pritoževati se o odhodu te ljubljene duše, zakaj veliko mora biti plačilo, katerega je prejela pri Očetu, ki je v nebesih.

(Dalje prihodnjič.)

DR. FRANC REIMERINGER — P. MARTIN:

Moli Jezusa!

Vprašal sem neko dušo, kaj v prvi vrsti moli in premišljuje, in odgovorila je: »Molim Jezusa.« »K Jezusu,« sem hotel popraviti, a ona zopet: »Ne, ne mislim tako. Molim Jezusa.« Mnogokrat sem premišljal te je Jezus vsebina naše molitve.

Vse, kar mislim v temle razmišljanju povedati, je prav za prav obseženo v vzdihljaju: »Jezus, moje vse!« Žal, da je to le preveč za nas revne grešnike in mnogi najdejo v tem zelo malo ali celo nič. Naše omejeno spoznanje se mora posluževati drobnih poedinosti; kar je veliko, mogočno, nas skoro duši in opomoremo si šele, ko začnemo premišljati posameznosti. Kako pa naj zdaj povemo, kaj obsega ime Jezus? Če ga hočemo razčleniti, zadenemo na nepregledno vrsto, ki ji ne pridemo nikdar do konca. In vendar moramo pobližje raziskati, kaj nam kličejo omenjene tri besede, saj na vse naenkrat misliti nam ni mogoče. Kako naj torej premišlujemo o našem Zveličarju, da bo on res vsebina naše molitve? Morda bomo rešili to nalogo, če premislimo dve stvari: Kako pridemo k Bogu in kaj smo Bogu dolžni. Na prvo vprašanje bomo brž odgovorili: k Bogu pridemo po veri, upanju in ljubezni. Na drugo pa: Bogu smo dolžni hvalo, zahvalo, prošnjo in zadoščenje. Zares, o Kristusu moremo reči, da je on naša vera, upanje in ljubezen, nič manj pa ni hvala, zahvala, prošnja in zadoščenje za nas.

Kristus je to, kar verujemo, je vsebina in moč naše vere, je priznanje naše vere, je sploh naša vera. Kar odprimo sveto pismo, ki je božje razodetje, in povsod bomo našli Jezusa, od prve do zadnje strani. Brez Njega bi bila Stara zaveza brez pomena, le mrtva zaporednost dogodkov; kaj naj rečemo šele o Novi zavezi, kako nična bi bila brez Njega! Kaj bi vedeli o Bogu Očetu, če nam ne bi kot živo razodetje poslal svojega Sina, kaj bi vedeli o svetem Duhu, kje bi bili sveti zakramenti? Če pregledamo vse, kar verujemo, povsod nas sreča Jezus, in sicer ne kot nekaj postranskega, marveč kot jedro, okrog katerega se giblje vse. Molimo na primer, da verujemo v odpuščenje grehov. Kako je to mogoče, kako se to

zgodi? Edino po Jezusu. Kdo nas umije, kdo nam podeli milost opravičenja? Jezus sam. Če bi kdo hotel izslediti eno samo piko naše vere, kjer bi bilo razmerje do Jezusa drugačno — zastonj bi se trudil. H koncu bo vsak katoličan toliko iskreneje molil: O Jezus, moja vera!

Jezus ni le vsebina naše vere, ampak je tudi njena moč, je vrelc, iz katerega se vedno vera razteka; vse, kar verujemo, se povrača vanj, ker je on osebno božje razodetje; on nam deli milost vere; on nam daje dar in zmožnost, on nas razsvetljuje, spodbuja in pripravlja, da verujemo. V večni resnici nam ni zaupal mrtvega kapitala, temveč skrivnosti, ki nam jih je s svojo besedo in s svojim življenjem razodel, morajo v nas postati žive. Kdo nam more dati zmožnost, razsvetljenje in moč za delo, ki daleč presega človeške moči? Kdo drugi kakor Jezus sam, ki edini ima takšna sredstva in jih more kot sodnik duši podeliti! Tudi v tem pomenu moremo moliti: O Jezus, moja vera! Brez njegove milosti bi nam dobrine razodetja ne bile nikdar dostopne.

Jezus je tudi naše upanje. »Upam in trdno pričakujem, o Bog,« tako molimo, »da mi boš po zasluženju Jezusa Kristusa dal odpuščenje grehov, svojo milost in večno življenje, ker si to obljubil ti, ki si vsemogočen, neskončno dobrotljiv in zvest. O Bog, utrdi moje upanje. Amen.« Najvišji cilj našega upanja je večno življenje. Toda nič nečistega ne pride v nebeško kraljestvo: neobhodno je torej, da se oprostimo bremena naših grehov. Edino Zveličar nam more zadobiti odpuščenje pri nebeškem Očetu, in On ga doseže kadarkoli hočemo. Saj dobro ve, kako slabotni da smo, kako lahko pademo v stare grehe in kako težko premagamo svoje slabe navade.

Toda ni dovolj, da zatremo zlo v naših dušah; zla se moramo ogniti in se truditi, da postanemo dobri in delamo dobro. V tem nas mora brez prestanka podpirati milost, ki vsa izhaja iz zasluženja Zveličarjevega. Čisto nemogoče je, da bi kdo izključil Zveličarja, pa bi vendar kaj storil, kar bi ga vsaj za las približalo nebesom. Dovolj jasno govori Bog-človek na raznih mestih svetega pisma. »Jaz sem kruh življenja. Kdor pride k meni, ne bo lačen, in kdor v mene veruje, ne bo nikoli žejen.« (Jan, 6, 35.) Premnogi tisoči, ki so že v nebesih, so se zveličali le zato, ker so zaupali v Jezusa in za vse, ki so in ki še bodo na zemlji, ni druge poti v večno življenje. »V nikomer drugem ni zveličanja; zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mi mogli v njem zveličati.« (Ap. dej. 4, 12.) Vsa milostna sredstva in vse milosti izhajajo samo iz Jezusa.

Večno življenje ali večna smrt! Ne gre za kako malopomembno stvar, za kak sport, ne, gre za našo najvažnejšo odločitev. Kako močno in tesno se moramo okleniti Zveličarja, če si prav živo predstavimo ta odločilni ali — ali, če pomislimo na pekel, in na našo malopridnost, hudobnost in slabost, ki nas tirajo na široko cesto pogubljenja, obenem pa pomislimo na lepoto in veselje nebes in ga skušamo okusiti? Vsi sovražniki našega zveličanja, vse nevarnosti, ki nam prete, vsi grehi, ki jih zagrešimo, vse strahote onega sveta, vsi pogubljeni, a tudi vsi zveličani, vse veselje nebes, mir in blaženost, ki ju uživamo v Bogu že tu na zemlji, vse to nam govori o Jezusu Sredniku, vse to nas spodbuja, da gledamo nanj kot na svojo rešitev, da vedno znova molimo iz vse duše: O Jezus, moje upanje!

Najbolj pa nas priganja Jezus sam, da le vanj zaupamo, in sicer s svojo preveliko ljubeznijo. On se je ves za nas daroval, neprimerno več je dal, kot je bilo treba. Zaradi svojega trpljenja s polno pravico pričakuje, da se mu popolnoma predamo. Kako ga mora boleti, če ga z ne-

zaupnim očesom merijo tisti, ki ga poznajo! Kakor da bi naša rešitev ne bila v prvi vrsti njegova skrb in kakor da ne bi imel moči in ljubezni za to.

Zares, Jezus je edini in popolni razlog našega upanja: odprl nam je nebo in nam pridobil vse milosti, ki jih potrebujemo. A Kristus je tudi predmet našega upanja, cilj našega pričakovanja. On sam je naše edino plačilo. V njem imamo vso polnost božanstva, v njem najčistejše, najsvetejše človečanstvo, združeno z osebo božjega Sina; on je torej naš Bog, naš tovariš, prijatelj in brat, ženin naše duše. Če bi nas Zveličar vprašal, kakšno plačilo da si želimo za svoje delo in trud, mar ne bi odgovorili s svetim Tomažem Akvincem: »Nočem drugega plačila kot Tebe, Gospod?« Jezusovo ime ima za nas neizmeren pomen, če ga premišljujemo kot vsebino, nagib in cilj našega upanja. Take misli nas morajo pač vneti in prevzeti, da se ne bomo naveličali moliti Jezusa.

In tako molimo tudi zato, ker je Jezus naša ljubezen. Jezus je božje razodetje, prav posebno razodetje božje ljubezni. Božji Sin se učloveči, da bi človeštvo rešil večnega pogubljenja in mu pridobil nebesa. Mnogo let živi kot reven rokodelec, vključno velikim zaprekam oznanja resnice, resnico o Očetu, Sinu in sv. Duhu, končno umre za resnico na križu. S tem pa njegove ljubezni še ni konec. V Cerkvi in v najsvetejšem zakramentu hoče biti vedno v bližini trudnih in obteženih, da jih poživlja. Sam sebe jim stavi za zgled v čednosti, da najdejo mir svojim dušam, da se z njimi združijo in jim bo življenje in vstajenje. To je tista nedoumna božja ljubezen, ki se ne da meriti z zemeljskimi merili, ki pa ima moč, da spreobrne naša srca in jih vneme, da zagore v ljubezni do Njega. Kaj se da primerjati z ljubeznijo Zveličarjevo, kje naj bi bilo kaj, kar bi bilo razen Njega še vredno ljubiti!

Kadar so svetniki klečali pred Bogom-otrokom v jasliah in ga klicali s sladkim imenom Jezus, so hoteli s tem pokazati svojo ljubezen. Isto velja, če so ga molili kot tesarjevega sina, ali če so v duhu hodili za božjim Učenikom in Čudodelcem, ali če so ga premišljevali kot nedolžno žrtev njegovih sovražnikov. Na kaj mislimo mi, kadar izgovarjamo ime Jezus, kadar premišljujemo Jezusovo življenje in njegovo smrt? Ali ne na ljubezen, na tisto ljubezen, ki izhaja iz vere? Saj je on sam čista ljubezen, neskončna, neizčrpna, božja ljubezen; on je najvišji predmet naše ljubezni, ki nas edini more zadovoljiti. Z vsem, kar je govoril, delal in trpel, in s tem, kar nam daje za vso večnost, je najvišji nagib naše ljubezni, on edini more v polni meri izpolniti našo potrebo in naše kopnenje po ljubezni.

Kako bi torej mogli ostati mrzli, kadar izgovarjamo Jezusovo ime, ko pa iz njega zveni sama ljubezen! Že sam spomin na to ime mora v nas vneti vso ljubezen, kolikor smo je zmožni. Jezusa moliti se pravi Jezusu govoriti: »Jezus, Ti si čista ljubezen in jaz hočem le Tebe ljubiti.« To se pravi pravilno moliti Jezusa. Bolj kot pri veri in upanju pa moramo tu paziti, da je naša izpoved ljubezni resnična; ne smemo ostati pri čustvih, temveč moramo prenesti vse žrtve, ki jih nalaga popolna predaja, sicer bomo nehali moliti Jezusa brž ko bo konec prijetnih čustev. Koliko pa moreš premisliti, občutiti in hoteti ob samem imenu Jezus, če ga resnično ljubiš.

Zveličar je torej naša vera, naše upanje in naša ljubezen. To je čudoviti pomen te molitve. Jezus je pot, resnica in življenje. Naša revščina pred Bogom ne premore veliko, Jezus pa vse to nadomesti. On je naša hvalna, zahvalna, prosilna in spravna daritev. Kako bi brez njega spodobno počastili nebeškega Očeta, kako bi se mu zahvalili za dobrote, s katerimi nas obsipava? Kaj bi mogli sprostiti od njega, kako bi mogli

zmanjšati našo krivdo pred njim in kazen za to krivdo? Vse to premoremo le po Jezusu in z Jezusom in v Jezusu, kakor vedno molimo med sv. mašo: »Po njem, z njim in v njem je tebi, Bogu Očetu vsemogočnemu v edinosti s svetim Duhom vsa čast in slava na vse veke vekov. Amen.«

Najvišji cilj evharistične združitve z Zveličarjem je, da postanemo daritev, kakor je On daritev. Če gremo k sv. maši ali k sv. obhajilu, ali če obiščemo Najsvetejše, ali če na kakršenkoli način počastimo presveto Evharistijo, pa pri tem nimamo onega cilja, ostanemo na pol pota. »Kdor je moje meso in pije moje kri«, pravi božji Zveličar, »ostane v meni in jaz v njem.« Po sveti Evharistiji moramo postati živ tabernakelj. Kako pa bi bilo to mogoče, kako naj živimo v Kristusu in Kristus v nas, če se čisto in popolnoma ne darujemo? Saj sta vendar njegovo meso in njegova kri, ki ju uživamo, daritveno meso in daritvena kri in se on le kot daritev združuje z nami.

Nikdar ne bomo dosegli svojega najvišjega namena, če se ne bomo znali žrtvovati. Ljubezen, h kateri smo vsi poklicani, se izkaže v spolnjevanju zapovedi. Za to pa je treba cele gore žrtev, treba celo, da se daruje cel človek. Bog nas ni ustvaril samo zato, da ga ljubimo, temveč tudi, da mu služimo. Vse naše bistvo mu moramo predati in se truditi, da dosežemo, razširimo in utrdimo njegovo kraljestvo, da spolnimo njegovo voljo. Naj že namerjamo to ali ono, če se ne žrtvujemo in sami sebe ne premagujemo, ne gre. Boga slaviti in pokoriti se njegovim ukazom se pravi obenem biti hvalna, zahvalna prošnja in pravna daritev. Oboje lahko dosežemo le po milosti našega Zveličarja, če se tesno združimo z njim, če vrastemo v njegovo mistično telo.

V tem pomenu molimo Jezusa, če se k njemu zatečemo, da je on naša hvalna, zahvalna in pravna daritev, mi pa smo to po njem. Takole recimo: Jezus, ti edina in prevzvišena slava Očetova, ti najvišja hvala svete Trojice! Daj, da bom s teboj Boga hvalil in slavil na vse veke! Vem, da me je Bog ustvaril, da ga častim. To je moj cilj, to namen mojega življenja; iz vsega srca želim ta cilj doseči. Toda kako naj jaz, ki sem prah in pepel, kaj pripomorem k slavi Neskončnega, če ne po tebi in v tebi in s teboj, o Jezus! Ti edini iz sebe slaviš Boga, kakor je njega vredno in kako rad bi bil jaz popolnoma tvoj, da bi tudi tako slavil Boga!

Nestevilne, neprecenljive dobrote sem prejel od Boga in ne le jaz, marveč vse stvarstvo je delo njegove neskončne modrosti in ljubezni. Torej je naša sveta dolžnost, da se mu zahvalimo zaradi njegove lepote, ki jo je nam razodel in ki smo jo spoznali zlasti po tebi in v tebi, ki si njegov učlovečeni Sin. Toda kako naj se jaz Neskončnemu zahvalim brez tebe, kako naj izječljam le eno samo besedico, ki bi bila vredna njegove ljubezni in dobrote! Ti si moja hvala, o Jezus, po tebi se hočem zahvaljevati na veke!

Moja duša je neskončno revna. Milosti, ki jih potrebujem, so neštevilne kot pesek ob morju. Koliko stvari me teži, pa najsi so to moje telesne potrebe, ali delo ali ljudje, ki so mi blizu, ali domovina, morda celo Cerkev! Na koga se naj obrnem, da zame poprosi pri Bogu, če ne na tebe, o Jezus? Saj ti si neskončno popolna hvalna in zahvalna daritev, si pa prav tako neskončna popolna prosilna daritev. Tudi si brž pripravljen in mi preubogemu pomagaš v moji stiski, če se le hočem jaz sam s teboj darovati.

Vem, da sem največji grešnik in da mi vedno preti nevarnost, da priklíčem božjo jezo nase. Kdo odvrne od mene krivdo in kazen, ki sem jo zaslužil in ki se je moram v svoji revščini kar naprej bati, če ne ti, o Jezus! Zakaj ti edini moreš kot pravna daritev zadostiti ostri božji

pravičnosti za naše grehe in prebogato je tvoje zadoščenje, vendar le tedaj, če se po tebi in s teboj tudi mi darujemo v pravno daritev.

Če spregovorim ime Jezus, tedaj dostojno častim Boga in se mu primerno zahvaljujem in ga hvalim in slavim neskončno bolj, kakor če bi vse stvarstvo k temu spodbujal. Če rečem »Jezus«, je moja zahvala dragocenejša, kakor če vsi svetniki z deseterimi angelskimi kori pojo svoj *gratias agamus Domino Deo nostro*. S to besedo položim pred Boga vse svoje srčne želje tako ponižno in prisrčno, da bolj sploh ni mogoče. S to besedo se združim z njim v pravno daritev, ki zbriše vse moje grehe in grehe vsega sveta. Moliti Jezusa se torej pravi: združiti se s predragoceno daritvijo, ki jo je Zveličar daroval na križu in ki se na naših oltarjih vsak dan obnavlja do konca sveta; se pravi: združiti se z njegovo molitvijo, s katero neprestano moli Očeta. Ta molitev je najpopolnejša hvala in zahvala, najpopolnejša prošnja in zadoščenje.

Zares, ime Jezus ni prazna beseda. To ime pomeni daritev, ki jo mora Bog vedno znova terjati zaradi svoje lepote, dobre in vsemogočnosti in zaradi naše revščine in grešnosti; te daritve pa mu mi sami nikdar ne bi mogli darovati. Pri tem ne smemo prezreti, da je Kristus sam Bog. Kadar se združimo z njim, mu darujemo vse, kar smo in kar imamo, položimo vse kot žrtev pred noge njegovega božjega veličastva. Tudi na to nas spominja sladko ime Jezusovo. Kadar torej molimo Jezusa, recimo: Popolnoma sem tvoj, tebi v čast, tebi v slavo in meni v pomoč in opravičilo.

Zdaj vemo, kaj se pravi moliti Jezusa. Toda vse, kar smo rekli, je le kratko navodilo, da se srce predrami in pripravi za tako molitev. Saj vidimo, kako obširno polje novih misli in nagibov se nam tu odpre! Omenili smo le nekaj stvari, ki nam to vajo olajšajo. Kadar govorimo z Jezusom, kadar kličemo Zveličarja z njegovim sladkim imenom, tedaj recimo: Jezus, moja vera, Jezus, moje upanje, Jezus, moja ljubezen, Jezus, moja hvala, Jezus, moja zahvala, Jezus, moj premogočni zagovornik, Jezus, moja pravna daritev, Jezus, moj Bog in moje vse. Ti si ves moj in jaz sem ves tvoj!

Kakor se je Zveličar daroval za mašnika, tako se hoče tudi mašnik darovati za Zveličarja, živeti samo za njegovo čast in zanj umreti. Prosi k njemu, da v ognjeni peči svoje ljubezni požge vse, kar ostane na njem nečistega in pozemelskega. Na oltar devlje svoje misli in nagnjenja, svoja stremjenja in želje, da se v Jezusu Kristusu odene z novim življenjem, s tistim »življenjem po Bogu«, ki stori, da človek »ne živi več samemu sebi, ampak njemu, ki je zanj umrl in vstal.« Globoko ponižan v navzočnosti najvišjega Gospoda in že kakor okopan v krvi, ki izprosi milost, na ta način prosi za svoje bližnje, za prijatelje in dobrotnike, celo za svoje sovražnike, za tiste, ki ga sovražijo in preganjajo. Vse objame v svoji ljubezni, ki je neskončna kakor ljubezen Kristusa, ki je vse stvari zopet odrešil; vse otroke nebeškega Očeta, ki »veleva solncu, da vzhaja nad hudobnimi in dobrimi.« Z mašniškim posvečenjem dvignjen med nebo in zemljo, odeva tako rekoč ves človeški rod s svojo molitvijo in svojo ljubeznijo. Vidi ga zaradi greha v stanju smrti in hrepenenje človeškega rodu zaraja v njem življenje, ki je podobno življenju najvišjega srednika, ki »je v dneh svojega življenja na zemlji daroval prošnje in molitve s silnimi klici in solzami njemu, ki ga je mogel oteti smrti in bil je uslišan zaradi bogovdanosti.«

Lamennais.

Velikomestni katoličani.

V neki mestni župniji na Nemškem so vpeljali tako zvane »farne sestre« za obiskovanje družin. Največ teh sester je članic III. reda. Obiskale so 250 družin. Med temi se jih je 71 izreklo, da so katoliške. Pozneje se je izkazalo, da jih je samo 36 resnično katoliških. Člani teh družin obiskujejo »skoraj« vsako nedeljo službo božjo. Ostale družine od 71 puste svoje otroke krstiti in svoje mrtve katoliško pokopati in drugega nič, kvečjemu, da ob kaki večji slovesnosti obiščejo cerkev. 24 družin se je izreklo, da so versko indiferentne. Mnenja so, da vera nima nikake vrednosti za vsakdanje življenje. Samo tri družine zaslužijo oceno »praktično katoliške«. Bog ve, do kakšnih rezultatov bi prišli, ako bi po naših mestih vpeljali farne sestre za obisk družin! Nujna potreba bi bila, da bi enkrat vedeli, koliko nas je. Skrajna potreba bi bila, pogledati si iz oči v oči in slišati resnico. Tretji red svetega Frančiška bi se dal v ta namen najlepše uporabiti.

Tretji red in katoliška akcija.

Po katoliški akciji je dobil tretji red sv. Frančiška povečani pomen. Kar hoče katoliška akcija, je že skozi 700 let program tretjega reda. In kjer nič ne pomeni tretji red, tam katoliška akcija ni prav umevana. Nosilec katoliške akcije v vsaki fari je župnik, toda on potrebuje organizacij. In katera organizacija je največja in najbolj razširjena? To je tretji red. Povsod dobiš ude tretjega reda: v največjem mestu in v naj-

manjši vasi. Če so ti udje vsaj deloma to, kar bi morali biti, bo vsak duhovnik lahko z njimi izpeljal katoliško akcijo do najmanjših podrobnosti.

Tudi katoliška akcija tretjerednikov.

Tretjeredniška skupščina v Fuldisi je priskrbela posebno omaro ali stojalo za časopise in brošure. V enem letu in pol je bilo razpečenih nič manj kot 35.000 raznih brošur verske vsebine. Tretjeredniki so zbrali poseben sklad, da so tiskali razne letake in propagandne spise o tretjem redu. Razdelili so jih zastoj.

Tretjeredniška skupščina pri frančiškanih v Inomostu si je nabavila dva stojala za prodajo verskega tiska. Rabijo jih samo ob sobotah popoldne in ob nedeljah. Na ta način razpečajo mesečno okoli 3000 raznih listov. Kako lahko bi se razne tretjeredniške skupščine oprijele tega prevažnega dela katol. akcije. Listov, brošur in brošuric imamo dosti, samo nihče jih ne spravlja med ljudi. Tretji red ne sme zgrešiti svoje naloge!

Družinska molitev.

Škof Berning iz Osnabruck-a opominja svoje vernike: »Vera je milost, ki moramo zanjo moliti. Kdor neha moliti, začne dvomiti. Zato posebno prosim žene in matere: Molite skupno v svojih družinah! Kjer se v družini opravlja skupna molitev, tam je sv. vera dobro zavarovana in spoštovana.« Tretjeredniške družine, ne pozabite na skupno molitev. Tudi redovno molitev lahko molite skupno, ako je v hiši več tretjerednikov. Izrecno pa vam vodilo nalaga molitev pred jedjo in po jedi.

Mil. g. kanonik Janez Oman - srebrnomašnik

Kdo je ta kanonik Oman, da se ga spominja »Cvetje« ob njegovi srebrni sv. maši? Gospod je pristen Amerikanec, pristen Slovenec in vnet tretjerednik. Rojen je bil v Ameriki in sicer v najstarejši slovenski naselbini pri Sv. Štefanu v Brockway, Minn. Njegovi starši so prišli v Ameriko pred dobrimi 80 leti. G. kanonik Oman je odločen Slovenec. Četudi rojen v tujini, zna popolnoma materin jezik. Obvlada ga tako, da mu nihče ne verjame, da ni rojen na slovenski zemlji. Je pa Slovenec tudi v srcu.

Mil. g. kanonik Janez Oman, srebrnomašnik

Voditelj vsega slovenskega gibanja med našimi izseljenci je. Dvakrat je videl že tudi našo lepo Slovenijo: prvič leta 1925 in drugič leta 1935, ko se je v Ljubljani vršil evharistični kongres. Ko je leta 1925 prvič stopil na slovensko zemljo, je na njo pokleknil ter jo poljubil. Tak Slovenec je g. kanonik Oman.

In tudi vnet tretjerednik je. Že dokaj let nosi redovno obleko svetega Frančiška in vzgledno vodi tudi tretjeredniško skupščino v svoji fari.

Novo mašo je pel v svoji rojstni fari pri Sv. Štefanu 27. dec. 1911. V mašnika ga je posvetil njegov sorodnik škof Jakob Trobec. Do oltarja je imel dolgo pot. Novomašnik je štel že čez 30 let, ko je zapel prvo Glorijo. Preko 20 let je bil že star, ko je prijel za knjige. Do dvajsetega leta je sukal kramp v rokah. Bil je priprost delavec v jami. A Bog ga je čudovito vodil in pripeljal v svetišče. Kaplanoval je štiri leta v največji slo-

venski ameriški fari pri Sv. Vidu v Clevelandu. Po štirih letih je dobil faro Sv. Lovrenca v Clevelandu, kjer že nad 20 let neumorno in modro deluje za zveličanje duš. Pri vsem svojem obilnem delu gre večkrat tudi na misijone, kjer uporabi kot izvrsten govornik vso svojo bogato iskušnjo. — Lansko leto je bil skrben in ljubezniv spremljevalec ljubljanskega škofa dr. G. Rožmana na misijonskem potovanju po Ameriki. Za njegove zasluge ga je prevzvišeni ljubljanski vladika imenoval za častnega kanonika ljubljanskega kapiteljna. Srebrno mašo je pel 20. dec. v svoji rojstni fari dne 27. decembra pa v cerkvi Sv. Lovrenca med svojimi ovčicami. Tudi Cvetje in tretjeredniki v Sloveniji kličejo svojemu visokemu bratu, v sv. Frančišku in jubilantu: Bog živi!

**Pax
et bonum!**

**Mir in
vse dobro!**

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 50 let; od novega leta 1937 naprej pa ne sme biti star nad 45 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakenga nadaljnjega pojasnila, se lahko pismeno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Frančiškanska pasaža. Osebnost pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

Rada bi vedela, koliko imam še doplačati do konca?

Že večkrat smo dobili taka in podobna vprašanja in nehote se človek mora vprašati, do katerega konca misli tista oseba, ki to vpraša. Možen je prav za prav samo eden konec, to se pravi tisti konec, ko član ali članica »Podpornega odseka« zaradi starosti ali onemoglosti ne more več izvrševati svojega poklica in je zato za njega nastopil konec plačevanja mesečnih prispevkov in začetek dobivanja mesečnih zneskov Podpornega odseka.

Če bi kateri član ali članica »Podpornega odseka« hotel izvedeti, kdaj bo ta konec in kdaj bo ta začetek, mu tega seveda ne bi mogli povedati, ker kako naj bi mi vedeli, kdaj bo ta ali ona oseba prišla v tista leta starosti in onemoglosti, ko ne bo mogla več izvrševati svojega rednega poklica. Lahko je to prej ali pozneje, kakor pač prinese čas in prilika za vsako posamezno osebo. Lahko tista oseba, ki je starejša dalje časa ostane zdrava in dela zmožna in lahko oseba, ki je mlajša pade v nesrečo in postane nezmožna za vsako delo in seveda na ta način tudi upravičena, da dobiva od »Podpornega odseka« svoj stalni mesečni znesek.

Toda žal večina tistih, kateri so stavili taka ali podobna vprašanja, niso mislili na ta konec, katerega postavi božja volja, ampak na to, da bi čimprej izplačali prispevke za pet let, po katerih je zaradi splošnih pogojev »Podpornega odseka« možno začeti dobivati pripadajoče mesečne zneske, ali z drugimi besedami, te osebe so računale takole: »Da le plačam za teh pet let, potem me pa vse skupaj nič ne briga. »Podporni odsek« mora izplačevati stalne mesečne zneske, pa najsi sem potrebna teh zneskov ali ne, najsi sem zmožna še dela ali ne, to je zame povsem postranska stvar. Da le dobivam jaz svoje mesečne zneske, ali upravičeno ali ne, to je vseeno.«

Taka miselnost je očitno znamenje, da posamezni člani Podpornega odseka še niso prišli do pravega umevanja, kaj práv za prav hoče doseči Podporni odsek III. reda. Vsem tistim, ki so napačnega mišljenja moramo znova postaviti pred oči:

1. da je Podporni odsek III. reda ustanovljen zato, da omogoči življenje brez skrbi v letih starosti in onemoglosti, ko posamezni člani Podpornega odseka ne bodo mogli zaradi bolezni ali starosti izvrševati svojega poklica s katerim so se preživljali;

2. da je delo dolžnost vsakega človeka, ki je dela zmožen. Podporni odsek III. reda ni tukaj zato, da bi morda lenobo podpiral, ampak zato, da tistim, ki zaradi starosti ali onemoglosti ne morejo več delati, omogoči človeka dostojno življenje;

3. Opozoriti moramo vse člane in članice Podpornega odseka tudi na to, da je Podporni odsek v prvi vrsti dobrodelná ustanova. Beseda dobrodelná ustanova pomeni, da ima Podporni odsek namen izvrševati dobra dela, ki jih narekuje krščanska ljubezen do bližnjega. Krščanska ljubezen do bližnjega pa nam narekuje, da smo dolžni dajati svojemu bližnjemu miloščino ali z drugimi besedami, da smo jih dolžni podpirati po svojih močeh. Podporni odsek III. reda združuje v sebi oboje. Skrb za se, ker tisti, plačuje prispevke za Podporni odsek III. reda skrbi zase, da bo tedaj, kadar pride on sam v leta starosti in onemoglosti in si ne bo mogel s svojim delom več služiti vsakdanjega kruha, brez skrbi gledal v bodočnost. Združuje pa v sebi tudi skrb za bližnjega, ker vprav na ta način, če jih je mnogo, kateri plačujejo mesečne prispevke, je možno, da Podporni odsek III. reda uspeva in da skrbi eden za vse in vsi za enega. Kdor pa samo sprašuje, koliko bo še treba plačati, da bo plačanih tistih pet let, ki so neobhodno potrebna, da sploh kdo more prejemati mesečne zneske Podpornega odseka, pokaže s tem, da misli le nase, ne pa tudi na druge, da mu je edino vodilno načelno ljubezen do samega sebe, ne pa ljubezen do bližnjega ali s kratko besedo povedano, takega človeka vodi sebičnost, ne pa ljubezen, ki mora biti vodilno načelo slehernega kristjana, še toliko bolj pa otroka sv. Frančiška.

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Ljubljana.

Januarski shod bo tretjo nedeljo v mesecu. Isti dan ob 10 dopoldne seja moškega odseka, popoldne po shodu seja ženskega odseka. Pri zadnji seji smo se razgovarjali o tretjeredniških taborih, ki se bodo vršili prihodnje leto. Ljubljanska skupščina si je naložila plemenito dolžnost, da bo popolnoma zdrževala enega dijaka v serafinskem kolegiju. V tem pogledu je tretji red v splošnem premalo storil. Vsaka večja skupščina bi si lahko svojega voditelja vzgojila! Vsak bi prispeval malenkost!

Pouk za novince imamo v Ljubljani vsako četrto nedeljo v mesecu ob 5 popoldne, oziroma po blagoslovu.

Sprejem novih udov in obljube: Sprejem novih udov bomo imeli prvo nedeljo meseca januarja ob 4 popoldne. Isti dan bodo tudi obljube.

Križi žrtve. Ljubljanski tretjeredniki so jih razjemali zelo veliko. Mnogi so tudi že polne vrnili. Posebno požrtvovalni poleg 10 dinarjev še nekaj navržejo. Ali se bodo kaj priglasile za križe tudi druge skupščine? Pomagajte nam pri vzgoji serafinske mladine!

Kje so dopisi iz drugih skupščin?

Kongres brezbožnikov: Tretjeredniki pozor!

Moskovsko uradno glasilo brezbožne boljševiške stranke vabi na svetovni kongres vseh brezbožnih in svobodomiselnih združenj, ki bo 7. febr. 1937. Prireditveni odbor 29 članov ima nalogo, da pripravi vse potrebno, za udeležbo 1600 zastopnikov, ki bodo prišli iz 46 raznih krajev sveta.

Bratje in sestre! Temu strahovitemu kongresu moramo postaviti nekaj protijutež. Vrhovno predstojništvo slovenskega III. reda vas kliče, da se združimo vsi tretjeredniki širom domovine in izven nje v *m o l i t v e n o a r m a d o*, ki naj po Brezmadežni izprosi ponižanje sovražnikov svete Cerkve.

V ta namen naj vsak tretjerednik, če le more, enkrat med tednom prisostvuje sv. maši in naj daruje Bogu vsa svoja dela in vse trpljenje tistega dne. Isti dan naj daruje Bogu za vse žalitve brezbožnikov zadoštilno sv. obhajilo. Predpisano mesečno sv. obhajilo za *j a n u a r n a j b o z a d o s t i l n o*.

Bratje in sestre, vsi božji bojevniki, hrabri Makabejci, na plan! Satan zbira svoje vrste, da bi zatrl vero! Mi pa stopimo v sveto armado molitve in končna zmaga bo naša. Živel Kristus Kralj!

Nove knjige

Misijski koledarček za mladino 1937. Leto 16. Cena 3 Din. Pri naročilu 10 izvodov eden povrh.

Lepe in poučne povestice, mešane z ljubkimi slikami, se vrstijo ena za drugo. Koledarček priporočamo kot lepo božično darilo. Naroča se: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Metelkova ul. 1.

Vsem dragim naročnikom in vsakemu posameznemu mnogo božičnega veselja in sladkega svetonočnega miru, ter vsestransko srečno, blagoslova polno novo leto želi

uredništvo in upravništvo „Cvetja“.